

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

FES TI VAL DE CAN NES

15 - 26 MAI 2013

PAUL NEWMAN VE JOANNE WOODWARD'LA
CANNES'IN ARDINDAN

2013 YABANCI DİLDE EN İYİ FİLM OSCAR ADAYI

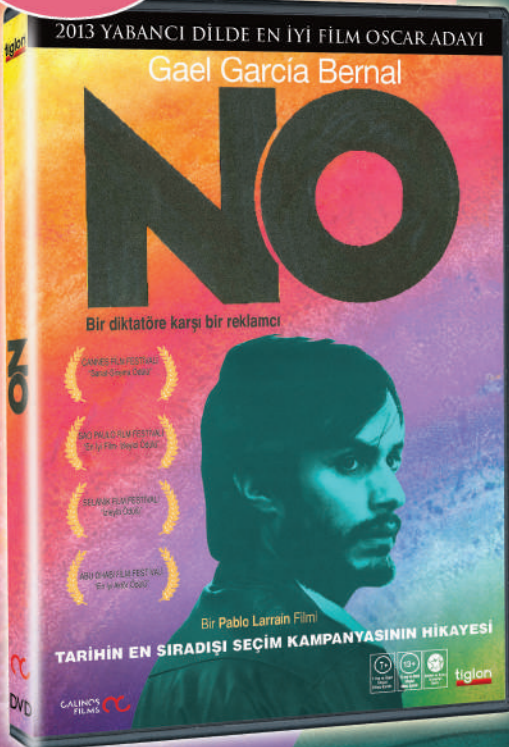
TARİHİN EN SIRADIŞI SEÇİM KAMPANYASININ HİKAYESİ

Bir Pablo Larraín Filmi

NO

Bir diktatöre karşı bir reklamcı

Kitapçık
Hediyeli!

"Hollywood filmlerinin politikaya yaklaşımının bu kadar zekice olduğu günleri hatırlıyor musunuz?"

★★★★
TOTAL FILM

"Hak edilmiş bir Oscar adaylığı"

★★★★
EMPIRE

"No 'reklamcılık ve siyasi propaganda ilişkileri' üzerine çekilmiş en iyi filmlerden biri."
Mehmet Açar – HABER TÜRK

ŞİMDİ DVD'DE!

CALINOS FILMS

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

tiglon

GEZİ PARKI'NI KATLEDEN KAFAYI UZAYLILARA MI İNCELETSEK?

BU HAFTANIN FİLMLERİNDEN ANİMASYON “DOĞAL KAHRAMANLAR” (EPIC) BİZLERİ YEMEŞİL BİR DÜNYAYA GÖTÜRECEK. İNSANOĞLUNUN DOĞAYLA BÜTÜNLEŞMESİ ÜZERİNE ENFES BİR ANİMASYON OLAN BU FİLMİN, YAZARIMIZ ALİ ULVİ UYANIK’IN DA İSABETLE DİKKATİ ÇEKTIĞİ gibi, Gezi Parkı’nın yıkılmaya kalkıldığı bir haftada gösterime girmesi ilahi bir tesadüfle açıklanabilir mi? Emek Sineması’nın yıkıntılarına Gezi Parkı’nın molozlarını eklemek için canla başla çalışan ve yalnızca paraya tapınan bir anlayış yönetiyor bugün Türkiye’yi. Bu satırlar yazılırken Gezi Parkı’nı cansiperane biçimde korumaya çalışan bir avuç yeşil sevdalı, muhtemelen siz bu satırları okurken de orada olacaklar. Direnişleri direnişimizdir!

Haftanın bir diğer filmi bilimkurgu “Karanlıktan Gelen”de (Dark Skies) uzaylıların deneyler yapmak üzere insanları kaçırdıklarına tanık oluyoruz. Tam olarak hangi ‘ulvi’ amaçla bunu yapıyorlar, film bunu bir türlü yanıtlamıyor ama şu kadarını söylemeli ki, Gezi Parkı’nı

katletmeyi uzaylılar bile akıl edemezdi! Dahası, Arka Pencere olarak diyoruz ki, Gezi Parkı’nı katletmeyi akıl edenlerin zihinsel yapılarının da o uzaylılarca incelenmeye ihtiyacı var! Zaten Türkiye’deki mevcut hükümet varken, dünyayı tahrip etmeleri için uzaylılara kimin ihtiyacı olur ki! Zaten uzaylılar bile şu an Türkiye’de, özellikle İstanbul’da olup bitenlere milyonlarca ışıkyılı uzaktan bakıp halimize kıs kıs güliyorlardır. Ne de olsa onlara iş bırakmıyoruz!

Anlaşıldı, üçüncü köprü, yeni havaalanı, Çamlıca’daki cami, Kanalistanbul ve daha nice ‘çılgin proje’yle Adalet ve Kalkınma Partisi hükümeti ve aynı partinin büyükşehir belediyesi bu şehri dev bir ‘ucube’ye dönüştürecek. Tüm itirazlara kulaklarını tıkayarak... Hükümetin şakşakçıları buna da gözlerini kapayadursun, sermayeye tapınan bu zihniyetle sonuna kadar mücadele edecek birileri de mutlaka olacaktır.

En kötü ihtimalle uzaylılardan yardım isteyeceğiz! Hollywood’dan rica ederiz, ilk uzaylı istilas filminde dünya dışı varlıkları hiç değilse bir kez olsun New York’a değil de, İstanbul’a salsınlar! O uzaylılar bile kentin yeşillerine bu hükümet kadar zarar vermeyeceklerdir. İnanın!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** T. ARSLAN, O. ÖZYURT, K. KARŞAN, ALİ ULVİ UYANIK, ŞENAY AYDEMİR, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, ESİN KÜÇÜKTEPEPINAR, MURAT ERŞAHİN, ERMAN ATA UNCU, S. KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Sihirbazlar Çetesi (Now You See Me);
Felekten Bir Gece III (The Hangover Part III);
Karanlıktan Gelen (Dark Skies); Devir;
Doğal Kahramanlar (Epic); Erkek Aklı (A Glimpse
Inside The Mind Of Charles Swan III); Ateşteki Kağıtlar.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, doğum yıldönümünde
Marilyn Monroe'yu anma geleneğini sürdürüyor...

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Hubert Selby Jr'ın romanından: "Brooklyn'e Son Çıkış"
(Last Exit To Brooklyn)... Tunca Arslan imzasıyla.

26 ESRAR PERDESİ

Esin Küçüktepepınar, Cannes Film Festivali
izlenimlerini Arka Pencere okurlarıyla paylaşıyor.

30 GİZLİ AJAN

Leo McCarey'den bir gizli hazine: "Kurt Kocayınca"
(Make Way For Tomorrow)... Murat Erşahin imzasıyla.

32 AİLE OYUNU

Bulut Atlası (Cloud Atlas).

34 GENÇ VE MASUM

Alan Berliner'den çarpıcı bir 'uygarlık eleştirisi':
"Everywhere At Once"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

SIHİRBAZLAR ÇETESİ

ORJİNAL ADI Now You See Me

YÖNETMEN Louis Leterrier

OYUNCULAR Mark Ruffalo,

Jesse Eisenberg,

Woody Harrelson, Isla Fisher,

Dave Franco, Mélanie Laurent,

Morgan Freeman, Michael Caine,

Common, Michael Kelly

YAPIM 2013 ABD-Fransa

SÜRE 115 dk.

DAĞITIM Tigon (Fida Film)

**“SIHİRBAZLAR
ÇETESİ” HER BİRİ AYRI
BİR MEZİYET ÜZERİNDE
UZMANLAŞMIŞ DÖRT
SIHİRBAZLA
TANIŞTIRIYOR BİZLERİ.
DÖRDÜ GİZEMLİ BİR
BULMACA SONUNDA
BİR ARAYA GELİYOR.**

CHRISTOPHER NOLAN'IN “PRESTİJ”İNDE (THE PRESTIGE) MICHAEL CAINE'İN CANLANDIRDIĞI CUTTER BİR SIHİR GÖSTERİSİNİ AŞAMA AŞAMA ÇOK GÜZEL TARİF EDİYORDU. HATIRLAYALIM: “HER ENFES SIHİR GÖSTERİSİ ÜÇ PARÇA VEYA

aşamadan oluşur. Birinci aşamaya ‘vaat’ adı verilir. Sihirbaz size sıradan bir şey gösterir: Bir deste kart, bir kuş veya bir adam... Size bir nesne gösterir. Bir ihtimal sizden o şey gerçek mi, değiştirilmemiş mi, normal mi, diye bir incelemenizi ister. Fakat tabii ki... muhtemelen öyle değildir. İkinci aşamaya da ‘değişim’ adı verilir. Sihirbaz o sıradan şeyi alır, olağanüstü bir şeye dönüştürür. Artık sırrı aramaktasınızdır... fakat bulamayacaksınız çünkü gerçekten bakmamaktasınızdır. Esasen bilmek istemezsiniz. Kandırılmak istersiniz. Gelgelelim, henüz alkışlanacak bir durum yok. Çünkü bir şeyi yok etmek yetmez; onu bir de geri getirmelisiniz. İşte bu yüzden her sihir gösterisinin üçüncü bir aşaması vardır. Bu en zor aşamaya ‘prestij’ deriz.”

Hoş, Michael Caine, “Sihirbazlar Çetesesi”nde de yine kritik bir rolde ama ona rağmen yönetmen Louis Leterrier şapkadan tavşan çıkaramıyor. Daha doğrusu çıkarıyor çıkarmasına ama beklenenin aksine sihrin ‘prestij’ aşamasında değil, ‘vaat’ ve ‘değişim’ aşamalarında çuvallıyor. ‘Vaat’ ve ‘değişim’i zayıf bir filmin ‘prestij’inden pek hayır gelmeyeceğini tahmin etmek zor değil. Haliyle “Sihirbazlar Çetesesi”nde ‘prestij’e geldiğimizde ayağa fırlayıp avuçlarımız patlayıncaya kadar alkış tutmak pek içimizden gelmiyor. Geride beş filmlik pek de basiretli diyemeyeceğimiz bir filmografi bırakmış Fransız yönetmen, 70 milyon dolarlık bu altıncı gösterisinde ne yazık ki ağzımızı açık bırakacak bir performansa imza atamıyor.

“Sihirbazlar Çetesesi” her biri ayrı bir meziyet üzerinde uzmanlaşmış dört sihirbazla tanıştırıyor bizleri: Daniel Atlas (Eisenberg), Merritt McKinney (Harrelson), Henley Reeves (Fisher) ve Jack Wilder (Franco)... Dördü gizemli bir bulmaca sonunda bir araya getiriliyor. Bu noktada Leterrier’in de film boyunca üç ayrı

ÇETENİN NEW ORLEANS'DAKİ İKİNCİ GÖSTERİSİ AYNI ZAMANDA FİLMİN 'DEĞİŞİM' AŞAMASI. BURADA HİKAYE ŞEYTANIN AKLINA GELMEYECEK BİR VİRAJ ALIYOR.

şehirde geçecek üç gösteri üzerinden yapıtını üç ayrı aşamaya böldüğü söylenebilir. Dörtlünün kodaman Arthur Tressler (Caine) sponsorluğunda Las Vegas'ta büyük bir gösteride sahneye çıktıklarını görüyoruz ilkin. Bu, Leterrier'in 'vaat' bölümü. Dörtlü çete izleyiciler içinden rastgele seçtikleri bir Fransız Paris'e ışınıyor ve oradaki bir bankayı soyduruyorlar. Soygundan sonra FBI ajanı Dylan Rhodes (Ruffalo) ve Interpol ajanı Alma Dray (Laurent) hepsinin peşlerine düşüyor. Kendilerine 'Dört Atlı' diyen bu sihirbazlar çetesinin peşindeki bir diğer isimse bu tip hokkabazların ipliğini pazara çıkararak saçlarını ağartmış usta Thaddeus Bradley (Freeman).

Çetenin New Orleans'daki ikinci gösterisi aynı zamanda filmin 'değişim' aşaması. Burada hikaye gerçekten şeytanın aklına gelmeyecek (ama aynı ölçüde de inandırıcı olamayan) bir viraj alıyor. New York'taki 'prestij'e geldiğimizde ise dediğimiz gibi önceki bölümler tadımızı biraz kaçırdığından gözlerimizi şaşkınlıktan ovuşturacak bir manzarayla karşılaşmıyoruz ne yazık ki.

Yönetmen Louis Leterrier'nin CV'sine şöyle bir baktığımızda filmlerinde genellikle bir 'bütünlük sorunu' olduğu göze çarpıyor.

"Taşıyıcı" (The Transporter) serisinin ilk iki filmi, Jet Li üzerine kurulu (ama Morgan Freeman'ın da rol aldığı) "Kır Zincirlerini" (Danny The Dog), Yeşil Dev'i yeniden parlatma girişimi "The Incredible Hulk" ve yine vasat bir devam filmi olan bir önceki çalışması "Titanların Savaşı" (Clash Of The Titans) stüdyolar tarafından daha ziyade 'stepne' muamelesi yapılan bir yönetmen portresi çıkartıyor ortaya. Gerçi Leterrier başarısız olan özellikle son iki filminde iğneyi kendisine batırmaktan ziyade çuvaldızı yapımcılara batırmayı tercih ediyor. Kısıtlı sürede senaryosuz çalışmak zorunda kalışından yakınıyor. Tıpkı "Sihirbazlar Çetesi"nde söylenildiği gibi, Leterrier de 'stüdyolara ne kadar yaklaşırsa o kadar kolay kandırılan bir yönetmen' anlaşılan.

Bu noktada Leterrier'e bir yere kadar yüklenmek gerek çünkü senaryoyu bir çırpıda düzeltecek bir sihirli değnek yok elinde. Dört Atlı'yı hayli yüzeysel bir girizgahla tanıtan film, FBI ve Interpol ajanları Dylan ve Alma'nın da sahne almasıyla izleyiciyi iki taraf arasında gelgitlere gark ediyor. Kimin safını tutacağı konusunda film, izleyicisinin kafasını ustaca karıştırıyor. Fakat bugüne dek ana kahramanı sihirbazlar olan her filmin yaptığı gibi, izleyiciyi şaşırtmak için birbiri ardına aldığı virajlar en hafif tabirle 'acayip' bir yere bağlanıyor. Tam da bu yüzden film, 'prestij'inin kaymağını yiyemiyor.

Oyuncularına mümkün olduğunca eşit bir ekran süresi tanıyan senaryo, ne yazık ki hepsine aynı derecede cazip karakterler teslim etmiyor. Örneğin dörtlünün tek dişisi Isla Fisher tam anlamıyla gümbürtüye giderken, Michael Caine'in canlandırdığı Arthur Tressler sıkıcı bir zenginden öte bir duruş sergileyemiyor.

Diğer isimlere gelirsek... Mark Ruffalo sihre, büyüye inanmayan şaşkın FBI dedektifi Dylan Rhodes olarak 'finale kadar' yalpalayarak geliyor. Dörtlünün en çılgını Woody Harrelson da önceki rollerini hatırlatan bir iş çıkartıyor. Morgan Freeman finale kadar karizmasını korurken, bugüne dek 'görüldüğünden zeki' karakterler için Hollywood'un kapısını çaldığı ilk isim olan Jesse Eisenberg de ortalama bir sonuca ulaşıyor.

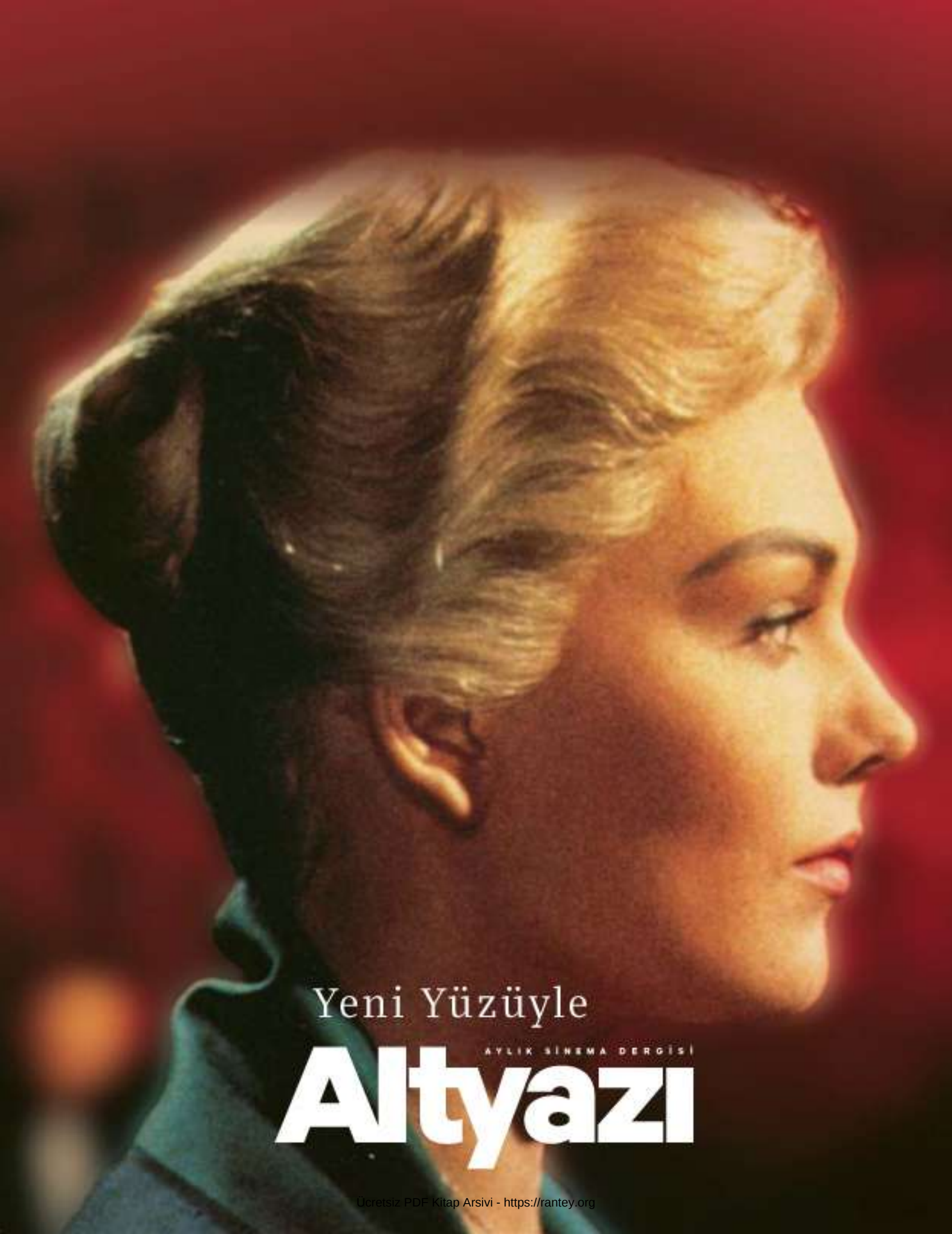
Sonuç olarak ne sihirdir ne keramet diyeceğimiz bir filmle baş başa kalıyoruz.

Las Vegas'taki şov esnasında kamera mükemmel bir dinamizm sergiliyor.

Hollywood'un vasat senaristlerinden son derece vasat diyaloglar çıkıyor.

Yeni Yüzüyle

AYLIK SINEMA DERGİSİ

Altyazı

FELEKTEN BİR GECE III

ORJİNAL ADI The Hangover
Part III

YÖNETMEN Todd Phillips

OYUNCULAR Bradley Cooper,

Ed Helms, Zach Galifianakis,

Justin Bartha, Ken Jeong,

John Goodman, Mike Epps

Jeffrey Tambor, Heather Graham,

Melissa McCarthy,

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 100 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

2 OOS YAPIMI İLK “FELEKTEN BİR GECE” (THE HANGOVER) FİLMİ DAHA ÖNCE KOMEDİ SİNEMASINDA ZATEN HAYLİ kullanılmış bir malzemeden (bekarlığa veda partisi) yola çıkarak yaratıcı bir üslupla ve iyi yazılmış ‘aşırılıklar mizahı’yla dikkat çekmişti.

İlk “Felekten Bir Gece”, kontrolden çıkan bekarlığa veda partisi esprisini, renkli detaylarla donatılmış karakterlerle güçlendiren bir film. Grubun yakışıklısı Phil, düzgün aile babası Stu ve kendine has bir kişiliği olan ‘öngörülemez’ Alan... Bu üçünün de, arkadaşları Doug için organize ettikleri Vegas’taki bekarlığa veda partileri bünyelere alınan yabancı maddeler yüzünden ertesi gün tam bir keşmekeşin ortasında, yarı bilinçsiz bir şekilde uyanmalarıyla sonlanıyordu. Sabah ‘kayıp’ olan arkadaşları Doug’ı ararken bir gece önceki ‘uçuş’ları sırasında yedikleri haltların izlerini sürüyorlardı. Gerçekten eski bir hikayeye değişik bir yaklaşım...

Senaristler Jon Lucas ve Scott Moore kariyerlerinin en parlak senaryosunu çıkarmışlardı. Sonra ne olduysa ikiliye serinin ikinci ve üçüncü filmini yazdırmadılar. Böyle olunca ilk senaryodan adeta ‘kes-yapıştır’ edilerek yapılan ikinci filmde işi biraz aksiyona da kaydırarak daha çok gişeye yönelinmiş ve ilk filmdeki o ‘fark yaratan zeka’ tamamen zedelenmişti. İkinci film bu yönde çok eleştiri alınca üçüncü filmin senaryosunda yine ‘kes-yapıştır’ duygusu yaratmamak için yeni bir ‘geceden kalma’ vakasının üzerine gidilmemiş. Bu sefer bir düğün hazırlığı ya da başka bir bekarlığa veda partisi -en azından ana omurgada- yok...

Doug yine kaybediliyor ve üç arkadaş iki filmde başlarına bela olan kişilerle didişiyorlar... İkinci filmde ağırlığını hissettiren seks dozunu ve ırkçı yaklaşımı iyice kısip bu sefer neden böyle

yapıldığını pek anlayamadığımız bir ‘hayvan kıymından espri çıkarma’ dalgasına sarılmışlar... Kafası koparılan bir zürafa, yastıkla boğulan horozlar, boyunları kırılarak öldürülen köpekler var filmde... Açıkçası lüzumlu da değil bu atraksiyonlar. En haşarı çocukların bile artık pek de gülemeyecekleri “Recep İvedik” esprileri bunlar... Bir de kimilerine göre çok sevimli bulunan (!) Mr. Chow’un Vegas’ın üzerinde paraşütle gezinirken ‘kokaini seviyorum!’ diye bağırmasının nesi komik ve eğlenceli onu da anlayamadık! “Aşırılıklar komedisi” dediğimiz şey bu değil aslında!

Hikayenin başlarında babasını kaybeden ve giderek dengesizleşen Alan’a bir ‘müdahale’ eşliğinde tedaviye ikna etme çabasına giren arkadaşlar, sonrasında suç dünyasının iki tehlikeli ismi Marshall ve Mr. Chow’un

**YİNE BİRAZ GÜLDÜK ETTİK
AMA, “THE HANGOVER”
EFSANESİ ‘AZALARAK
BİTTİ’ MAALESEF. ÜÇÜNCÜ
FİLMDE DOUG YİNE
KAYBEDİLİYOR VE ÜÇ
ARKADAŞ İKİ FİLM DİR
BAŞLARINA BELA OLAN
KİŞİLERLE DİDİŞİYORLAR.**

arasındaki alışverişe bulaşmak zorunda kalıyorlar. Aralarında yönetmen Todd Phillips'in de olduğu senaristler ilk filmde de çok tutan Vegas esprisine ve Mr. Chow'a bolca zaman ayırmışlar yine. Ama dramatik yapıda ciddi bir inandırıcılık sorunu var. Mesela en basitinden Marshall'ın (John Goodman) uluslararası düzeyde bir mafya babası olmasına inanmıyoruz. Sadece iki adamı var görünürde ve Chow'u sadece bu üç şaşkın arkadaşı kullanarak bulmaya çalışıyor.

Tabii ki bu hafif bir komedi filmi, her şeyin birbirine sıkı sıkıya mantık silsilesi içinde bağlanmasını beklememek de lazım. Ama mesela ellerindeki balyozla koca bir duvarı kıran kahramanlarımız, hemen sonrasında aynı balyozu kullanarak kilitli kaldıkları tahta kapıyı kırmayı akıl edemediklerinde ve polis tarafından

yakalandıklarında biraz takılıyorsunuz işte!

Buna karşılık Zach Galifianakis'in varlığı filmi yine büyük bir hezimetten kurtarıyor. Hem Alan karakterinin sempatisi hem de Galifianakis'in hareketsiz durduğunda bile gülümseten performansı filmin komedisini yükleniyor.

Stu rolünde ilk iki filmde de başına gelmedik kalmayan Ed Helms'in rolü biraz daraltılmış ki aslında orada iyi malzeme vardı... Alan'ın giderek eşcinsel güdülerini de harekete geçiren yakışıklı Phil rolünde Bradley Cooper da bildiğimiz gibi zaten...

Filmin en başarılı ve komik sahnesi kesinlikle Caesars Otel'in balkonunda Alan ve Phil'in sahnesi...

Orijinal "The Hangover"ı sıradan bir Adam Sandler komedisine çeviren zavıf senaryo...

**ZACH GALIFIANAKIS'İN
VARLIĞI FİLMİ BİR
HEZİMETTEN
KURTARIYOR. ONUN
HAREKETSİZ
DURDUĞUNDA BİLE
GÜLÜMSETEN
PERFORMANSI MİZAH
YÜKÜNÜ ÇEKİYOR.**

KARANLIKTAN GELEN

ORJİNAL ADI Dark Skies

YÖNETMEN Scott Stewart

OYUNCULAR Keri Russell,

Josh Hamilton, Dakota Goyo,

Kadan Rockett, J.K. Simmons,

L.J. Benet, Myndy Crist,

Annie Thurman

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM Pinema

(Mars Entertainment Group)

KORKU FİLMİ YAPABİLMEK İÇİN FORMÜL ASLINDA ÇOK BASİT. MADEM İNSANOĞLU ‘BİLİNMEYEN’DEN KORKAR, O HALDE bu türde iyi bir film yapabilmek için ‘gizlilik’ önemli. Malum günümüzde fabrikasyon üretilen sözümona korku-gerilim türündeki filmlerde su gibi kullanılan bilgisayar efektleri yüzünden, artık hiçbir ‘yaratık’ öd patlatamıyor.

Halen “Şeytan”ı (The Exorcist) aşamayan ve taklit eden sürüyle şeytanlı film başta olmak üzere vampirler, kurtadamlar, uzaylılar sanki bu dünyadalar ve aramızdalar. Bunca aşinalık, seyir zevkini de öldürüyor doğal olarak. Bazen ‘gizlilik’ ve ‘göstermemek’ öyle işe yarıyor ki... Arada bazı filmler de çıkıyor, başyapıt olmasa da, çok özgün bir fikir taşımasa da merak uyandırmayı başarıyor.

Genç yönetmen Scott Stewart, “Kıyamet Melekleri”yle (Legion) başladığı, “Kutsal Savaşçı” (Priest) ile sürdürdüğü ‘fantastik-korku’ kariyerini, ilk ikisinden daha iyi bir noktada duran bu filmle daha sağlam bir noktaya taşıyor.

“Karanlıktan Gelen” özü itibarıyla, bildiğimiz ‘işgalci uzaylı’ ve ‘evlerinde doğaüstü olaylara maruz kalan aile’ temalı filmlerden çok da farklı bir yerde durmuyor aslında. Fakat senaryoyu da bizzat kaleme alan Stewart, ilk iki filminde edindiği deneyimi dingin bir yaklaşımla damıtarak, seyri heyecan verici, eli yüzü düzgün denebilecek bir sonuca ulaşıyor.

Banliyödeki evlerinde yaşayan, iki erkek çocuklu Barrett ailesi, tıpkı “Paranormal Activity” filmlerindekine benzer gelişmelerle karşılaşılıyor önce. Mutfakta eşyalar yer değiştiriyor, kapılar kapanıyor, çocukları (özellikle de küçük olan) tuhaf davranışlar sergiliyor. Tencere ve tavalardan havada üst üste durduğunu gören, kocası Daniel’in (Josh Hamilton) kulağının arkasında beliren

kızarıklığı fark eden Lacy (Keri Russell), küçük oğlunun odasında upuzun bir karaltıyla da karşılaşınca, internetten durumu araştırmaya başlıyor. Aynı şeyin başkalarının da başından geçtiğini ve bunun ‘uzaylılar’ın marifeti olduğunu öğrenen Lacy, kocasını bu konuda ikna etmeye çalışsa da başarılı olamıyor. Ta ki her şey ayyuka çıkıp, konuya yıllarını vermiş bir adamı beraberce ziyaret edene kadar...

Edwin (J.K. Simmons) adlı bu adam, uzaylı işgaliyle ilgili yepyeni şeyler söylüyor. Bugüne dek filmlerde, romanlarda tasvir edilenden farklı bir yaklaşım onunkisi. UFO’larla gelip, dünyadaki en meşhur binaları, anıtları ışınlarıyla yok etmek isteyen varlıklar değiller diyor. Dahası, çoktandır dünyamızdalar ve hedef seçtikleri aileleri uzun uzun gözlemleyip, kimseye çaktırmadan onların bedenlerini, bilinç

**“KARANLIKTAN GELEN”
ÖZÜ İTİBARIYLA, ‘İŞGALCI
UZAYLI’ VE ‘EVLERİNDE
DOĞAÜSTÜ OLAYLARA
MARUZ KALAN AİLE’
TEMALİ FİMLERDEN BİRİ.
FAKAT DİNGİN OLDUĞU
KADAR HEYECAN VERİCİ VE
ELİ YÜZÜ DÜZGÜN BİR FİLM.**

ve hareketlerini kontrol altına alarak, bireylerden birini seçip götürdüklerini söylüyor. Daniel ve Lacy, bunu neden yaptıklarını sorduğunda ise Edwin'in verdiği cevap daha da ürkütücü: "Bilimadamları da kobay farelere ilaç vererek onları kanser yapıyor. Bunun doğada mantıklı bir açıklaması var mı?"

Benzer bir yaklaşım daha önce Steven Spielberg'in "Dünyalar Savaşı" (War Of The Worlds, 2005) adlı filminde de vardı gerçi; uzaylıların çok uzun zaman önce Dünya'da yeraltına mevzilendiklerini görmüştük. "Merih'ten Saldıranlar"da (Invasion Of The Body Snatchers, 1956) ise yine burada olduğu gibi uzaylılar insanların bedenlerini ele geçiriyorlardı. Spielberg'in "Tehlikeli İlişkiler" (Close Encounters Of The Third Kind) ya da "E.T."sinin (E.T. The Extra-Terrestrial) aksine,

pek çok Hollywood filminde olduğu gibi, gelenler 'dost' değil burada da.

Ama Scott Stewart'ın yarattığı fark, bu klişe bilimkurgusal temayı, çok tedirgin edici bir korku-gerilim atmosferinde vermek ve bunu baştan sona ritmi bozmadan başarabilmek. Uzaylıları gördüğümüz sahne süresi belki iki dakikayı bile bulmuyor ama filmin 'öcü'yü göstermeden yarattığı müthiş etki, başta da belirttiğimiz gibi benzeri nice örnekten çok daha etkileyici boyutta. Temiz ve izlediğinize pişman etmeyen bir film olması bile yeterli değil mi?

Finaldeki beklenmedik sürpriz, seyirciyi ters köşeye yatırmayı başarıyor.

Boş ve ıssız bir seansta seyredildiğinde, korkup salondan çıkma ihtimali mevcut.

**UZAYLILARI
GÖRDÜĞÜMÜZ SAHNE
SÜRESİ BELKİ İKİ
DAKİKAYI BULMUYOR
AMA FİLMİN 'ÖCÜ'YÜ
GÖSTERMEDEN
YARATTIĞI MÜTHİŞ
ETKİ, BENZERLERİNDEN
DAHA ETKİLEYİCİ.**

DEVİR

YÖNETMEN Derviş Zaim

UYUNCULAR Ramazan Bayar,

Ali Özel, Mustafa Çelikli,

Nadi Güler, Çala Köseoğullar,

Mehmet Bayar

YAPIM 2012 Türkiye

SÜRE 75 dk.

DAĞITIM M3 (Marathon Film)

DERVİŞ ZAIM, ANADOLU YOLCULUĞUNDA BU KEZ BURDUR'UN HASANPAŞA KÖYÜNÜ MESKEN TUTUYOR. "DEVİR", BİR 'ÇOBANLAR YARIŞI'NI MERKEZE ALIYOR GİBİ GÖRÜNSE DE BİR KÖYÜ GÖZLEMLEYEN BİR FİLM.

SİNEMADA TÜRLER ARASINDAKİ KANIKSANMIŞ SINIRLAR GÜNDEN GÜNE SİLİKLEŞTİKÇE, 'YENİ' BİR ŞEYLER SUNMAK isteyen yönetmenlerin hareket alanı genişliyor kuşkusuz. Belgesel ve kurmaca filmler, tanım repertuarlarını daha dolgun hale getirerek birbirlerinin alanlarından faydalanmaya ve ortak bir küme oluşturmaya başladılar. Derviş Zaim'in geçtiğimiz sene Adana Altın Koza'da ilk kez seyirci karşısına çıkan filmi "Devir" de, bir türü bir diğerinin içinde eriten; yapısal olarak aynı anda hem yalın hem de bir 'kompleks' bir film.

Derviş Zaim kariyerindeki Anadolu yolculuğunda bu kez Burdur'un Hasanpaşa köyünü mesken tutuyor. "Devir", her ne kadar bir 'çobanlar yarışı'ni merkezine alıyor gibi görünse de genel olarak bir köyü gözlemleyen; kimi anlarda mekanı bir bahane haline getiriyor olsa da, 'orada' olan bir film. Odağa alınan çoban yarışı ise köy üzerinden yönünü bulan hikaye için bir virajı temsil ediyor. Zira bu köyün çobanları, yarışa katılacak olan koyunlarını geleneksel olarak 'kırmızı'ya boyuyorlar. Lakin köyün yakınına kurulan bir maden ocağı bu süreci topyekün tehdit ediyor ve köyün çobanları artık ihtiyaç duydukları toz boyayı bulamamaya başlıyorlar. Kısacası doğal hayata olan müdahale, yararcı insan ile yararlı insan çatışmasını bir kez daha gündem konusu haline getiriyor.

"Devir" in tam anlamıyla bir belgesel olarak nitelendirilememesinin birçok sebebi var. Derviş Zaim açık bir şekilde gerçekten sağılarak 'kurulmuş' bir hikaye anlatırken seyirciyi enformatik bir tavırla yönlendirmiyor ve dağınık mevzusunun içine işlevsel bir anlatı inşa ediyor. Aslında kendini canlandıran karakterlerin, sade bir dramatizasyondan ibaret olduğu açıkça seziliyor; kurgusal yönetmen müdahalesi hissediliyor.

"Devir" in tam olarak kurmaca sınırlarının içerisinde barınamamasının nedeni ise kameranın kendini göstermekten hiçbir an sakınmaması ve olan bitenin arasında kendine bir rol biçmesi... Filmin finaline doğru kameranın arkasındaki isim de bu sava dirsek temasında durarak kameranın önüne geçiyor. Derviş Zaim, filmini iki format arasında tanımsız bir noktaya, bir belirsizliğin civarına kuruyor.

Mevzubahis 'tanımsızlık' hissiyatına sinemanın geldiği son noktadan aşınayız. "Devir"deki problem ise bu duygunun seyirciyle yaşadığı iletişim problemleri... Seyircisine olan mesafesini 'belgesel' tarafına güvenerek koruyan "Devir", olmadık anlarda ve aniden bu mesafeyi kısaltmaya çalışıyor. Filmin doğal hali, gelgitli duygusal yapı yüzünden zedelenip bozuluyor. Filmin kökten halis ve inandırıcı olan

karakterleri ise Zaim'in tersyüz operasyonunun doğal kurbanlarından oluyorlar. "Devir", makyajına karar verilemeyen dramatik yapısının gedikleri nedeniyle özellikle duygusal anlamda büyük sıkıntılar yaşıyor.

Derviş Zaim'in bir geleneği ve bu geleneğin doğasını yaşatma çabası ise "Devir" in değerli tarafı... Kimileri için 'hiçbir yer'e mahsus bir 'hiçbir şey' olan bir ritüel ile yöre halkı arasındaki gönül bağını kolayca özümsebilir hale getiriyor "Devir". Bunu yaparken önceki insanların yaşam alanını inşa eden insanların kanıksanmış ve gözü kara meşruiyetini de masaya yatırıyor; bunun üzerinden bir sonuca varmıyor olsa da 'doğal' olanı kucaklama arzusu güdüyor. Lakin filmin ilgiye mazhar tarafları, içeriğini sunuş biçiminden ve sinemasal tercihlerinden değil; yönetmenin politik

duruşundan ileri geliyorlar.

"Devir", Derviş Zaim'in nitelikli filmografisinin en değerli parçalarından bir tanesi değil belki; ancak film dahilinde bahsedilen karmaşık duyguların 'dinginleştirici' bir toplamı olduğu kesin. İnsan ve doğa 'çatışması' ve 'uzlaşması'nın düpedüz yan yana barınan, opsiyonel kavramlar olduğunun farkında. Ancak maalesef gerçeğin parçalarını ve olasılıklarını bir araya getirirken doğru tonu tutturamıyor. Bu da "Devir" in zaman içerisinde iyi bir deneme olarak anılmak yerine sadece bir deneme olarak anılacağına işaret ediyor.

Yerelin özelini koruma çabası takdire şayan.

Zaim belgesel ve kurmaca arasında parlak bir ton tutturamıyor.

**"DEVİR", DERVİŞ
ZAIM'İN NİTELİKLİ
FİLMOGRAFİSİNİN EN
DEĞERLİ
PARÇALARINDAN BİRİ
DEĞİL BELKİ. ZAMAN
İÇERİSİNDE SADECE
BİR DENEME OLARAK
ANILACAK GİBİ.**

DOĞAL KAHRAMANLAR

★★★★★

ORJİNAL ADI Epic

YÖNETMEN Chris Wedge

SESLENDİRENLER Colin Farrell,

Josh Hutcherson, Beyoncé Knowles,

Amanda Seyfried, Jason Sudeikis

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 102 dk.

DAĞITIM Tigon

**BU FİLMİN GEZİ PARKI'NDA
AĞAÇLARIN KATLEDİLDİĞİ
HAFTA VİZYONA GİRMESİ
İLAHİ BİR TESADÜFLE
AÇIKLANABİLİR Mİ?**

DOĞAL KAHRAMANLAR'IN (EPIC), İSTANBUL'UN KALBI TAKSİM'DEKİ GEZİ PARKI'NDA AĞAÇLARIN KATLEDİLDİĞİ BİR hafta gösterime girmesi ilahi bir tesadüfle açıklanabilir mi? Çünkü bu film, 1996 yapımı "Çayırın Sakinleri" (Microcosmos: Le Peuple De L'herbe) adlı belgeselde derinliklerine inilen olağanüstü, büyülu hatta fantastik evrenin varlığını tekrar dikkate sunuyor. Tabii ki bilgisayar animasyonu ile 'yakalanmış' gerçekçi bir doğallık içinde geçen eğlenceli bir serüven hikayesiyle ve özellikle çocukların dikkatlerini çekerek anımsatmakta.

Yönetmen, Blue Sky Stüdyosu'nun kurucularından, "Buz Devri" (Ice Age) ve "Robotlar"ın (Robots) ortak yönetmeni Chris Wedge, doğaya saygı duyup korumanın ve dengeleri sağlayan küçük varlıkları kollamanın, bizlerin de mutlu olmasını sağladığını anlatıyor.

Üç bacaklı yaşlanmış bir buldokla yaşayan çılgın bilim insanı babası Bomba'yı (Sudeikis) ziyarete gelen kızı Mary Katherine'in (Seyfried), evin ön bahçesindeki mikrokozmoza küçülerek

dahil olması, "Gulliver'in Gezileri"nden "Arthur İle Minimoylar"a uzanan çok sayıda referans içeriyor. Buna, doğa koruyucuları ile doğayı çürütüp karartmak isteyen kötücüller arasındaki savaşın klasik çizgisini de ekleyin.

Ancak, esas olan, küçük seyircilerin de ilgi ve dikkatlerini çekecek olan görsel yapı ile yepyeni karakter / tipler. Doğayı ve Kraliçe Tara'yı (Beyoncé), "binlerce yaprak tek ağaç" düsturuyula koruyan Yaprak Adamlar mesela. Zırhlarından başlıklarına giysileri, yeşil renkleri, atletik vücutlarıyla çok estetik yaratımlar. Yanı sıra doğayla nasıl uyum içinde stiller yaratabileceğimizin örnekleri. Örnekler yüzlerce... Doğayı çürütüp kurutmaya çalışan varlıklar-yaratıklar da, kahverengi-siyah tonlar içinde kendi özgün stillerine sahipler.

Karakterlerin yaratılmasına katkı sundukları için, orijinal seslendirme sanatçılarından seyretmek önemli.

Doğaya saygının giderek azaldığı Türkiye'de, bu filminden çıkınca yüzümüze çarpan olumsuzluklar yetmez mi?

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

ERKEK AKLI

BABADAN EVLADA GEÇEN SİNEMANIN KÖKLÜ AİLELERİ BU SANAT ORTAYA ÇIKTIĞINDAN BU YANA VAR. AMA ROMAN Coppola'nın İstanbul Film Festivali'nde görme fırsatı bulduğumuz filmi "Erkek Akli" bu bakımdan özel bir yer ediniyor.

Francis Ford Coppola'nın oğlu olarak yönetmen Roman Coppola; Sheen ailesinin 'haşarı' çocuğu Charlie Sheen ve Arquette'gillerden Patricia (ki kendisi İstanbul Film Festivali'ne de tefrif etmiş, güzelliği ve mütevazı duruşuyla kalplerimizi kazanmıştı).

Unutmadan bu bileşkenin başka bir özelliği daha var.

Coppola'gillerin 'Baba' olanı Francis'in yönettiği 1979 tarihli "Kıyamet"te (Apocalypse Now) Charlie'nin babası Martin Sheen de rol alıyordu. Sözü buraya getirmişken elimizdeki filmin 1979'daki işbirliği sonucu ortaya çıkan ürünün uzaklarında olduğunu da söyleyelim.

Çoktan komedinin birer efsanesine dönüşen "Hot Shots" ve "Scary Movie" serileri ve yakın bir tarihe kadar rol aldığı "Two And A Half Men" dizisi ile bu türdeki rüştünü çoktan ispatlayan Charlie Sheen'in yanında; yönetmenliği kardeşi Sofia Coppola kadar olmasa da özellikle Wes Anderson için kaleme aldığı senaryolarla ("The Darjeeling Limited", "Moonrise Kingdom") dikkat çeken Roman Coppola arasındaki ortaklık "fena değil" diyebileceğimiz türden bir çalışma.

Charles, ünlü, zengin bir grafikerdir. Hayatının aşkını da bulmuştur ama bir yandan da eski alışkanlıklarından, yani çapkınlıktan vazgeçmeye niyeti yoktur. Sevgili Ivana, eski gönül ilişkileriyle çektiği fotoğrafları kendisinininkilerle aynı çekmeceye görünce (!) Charles'ı terk eder. Ivana'nın gidişinin yarattığı hayal kırıklığı ile hastaneye yatan kahramanımız yakın arkadaşı Kirby Star, muhasebecisi Saul ve kız kardeşi Izzy tarafından teselli edilecek ve hayata yeniden tutunmaya çalışacaktır.

"Erkek Akli", 'ayrılık acısı'nı hayal ile kurgunun iç içe geçtiği kadınlarla erkeklerin silahlarını karşılıklı olarak birbirlerine çektikleri ve zaman zaman absürde kaçan bir

hikaye anlatıyor bizlere.

Charles'ın Ivana'nın terk etmesinden sonra, önce o, daha sonra giderek kadınlar hakkındaki fikirlerinin, düşüncelerinin ve kurduğu evrenin izini sürerek 'erkek akli'nin bu tür durumlar karşısında nasıl tepkiler gösterebileceğini görebilirsiniz rahatlıkla. Bu bakımdan filmin Türkçe adının hikaye ile uyduğuna söyleyebiliriz. Bu hat üzerinde ilerlerken zaman zaman başarılı buluşlara tanık olduğumuzu, bildik klişelerin yorumlarının tebessüm etmemizi sağladığını söylemeden geçmeyelim.

Ama yine de "Erkek Akli"nda eksik olan ya da olamayan bir şeyler var sanki.

Şöyle ki, ilk olarak Charlie Sheen'in ruh verdiği Charles "Two And A Half Men"deki karakterle o kadar benziyor ki, bazen dizinin yeni bir bölümünü izlediğiniz hissine kapılmamak elde değil. Bu yorum Coppola'nın mı yoksa Sheen'in tercihi miydi bilinmez ama filmin kendisine farklı bir atmosfer oluşturmamasının önüne geçtiği kesin.

Film festivalindeki seyir sırasında "Charlie Sheen yerine keşke Owen Wilson oynasaymış" diye düşünen pek çok seyirci olmuştur eminim. Bu temenni de bizi filmin asıl problemine götürüyor: Wes Anderson etkisi!

Film fazlasıyla Wes Anderson'ı çağırıştırıyor. Sarkastik tipler, absürd olaylar, kayıtsız karakterler... Film başladıktan sonra salona giren bir seyircinin hiç düşünmeden "Bu olsa olsa bir Wes Anderson filmidir" diyeceği ama aradan bir süre geçtikten sonra da "Bu kez o kadar iyi olmamış, bir şeyler eksik sanki" duygusuna kapılacağı bir film "Erkek Akli."

Roman Coppola, filmi kendi aklıyla değil de anlayabileceğimiz nedenlerden ötürü Wes Anderson'un gözüyle çekmeye çalışınca bir şeyler eksik kalıyor ve film de yukarılara çıkmakta zorlanıyor.

Bill Murray ne kadar özel bir oyuncu olduğunu bir kez daha kanıtıyor.

Filmin kimi anlarda 'kadın düşmanlığı' ile suçlanabileceği sularda gezindiğini söyleyebiliriz.

ORJİNAL ADI A Glimpse Inside The Mind Of Charles Swan III

YÖNETMEN Roman Coppola

OYUNCULAR Charlie Sheen, Jason Schwartzman, Bill Murray, Mary Elizabeth Winstead, Patricia Arquette, Katheryn Winnick, Richard Edson

YAPIM 2012 ABD

SÜRE 85 dk.

DAĞITIM Medyavizyon

ROMAN COPPOLA, FİLMİ KENDİ AKLIYLA DEĞİL DE ANLAYABİLECEĞİMİZ NEDENLERDEN ÖTÜRÜ WES ANDERSON'UN GÖZÜYLE ÇEKMEYE ÇALIŞINCA BİR ŞEYLER EKSİK KALYOR.

ATEŞTEKİ KAĞITLAR

YÖNETMEN Avni Kütükoğlu**OYUNCULAR** Yunus Günçe,

Suavi Eren, Meral Kaplan,

Abdullah Şahin,

YAPIM 2013 Türkiye**SÜRE** 98 dk.**DAĞITIM** Özen Film (FLM Film)

**KARDEŞLİĞE VURGU YAPIP
MİLİTARİST HAMASETİ
ELEŞTİRMESİ ÖNEMLİ,
ÖZELLİKLE ASKERDE
BAŞLAYAN BİR FİLM İÇİN.**

KÖTÜ FIKRALARIN ESPRİ DÜZEYİNE SAHİP FİLMER, BİR SÜREDİR KENARA ÇEKİLMİŞTİ. TUVALET ESPRİLERİNDEN, kelime şakalarına kadar çeşitli örnekleriyle, alışık olduğumuz bu komedi düzeyi, pek izleyici bulamaz olmuştu. Bu filmin orijinal yanı, tam olarak bu kategoriye ait olmaması. Çünkü absürd öğeleri, yabancılaştırma efektini, hem de hakıyla kullandığı yerlere tanık olmak mümkün. Ama bir yanı, Fıkralarla Türkiye bağırış çağırışından uzak değil. Enteresan bir deneme olduğu kesin, her ne kadar daha çok yalpalama olarak karşımıza çıksa da.

Öykü, dağlarda askerlik yapan iki arkadaştan Gazi'nin tuhaf monologlarıyla açılıyor. Kitap kurdu olduğundan, sıkça birtakım alıntılar yapıyor, devrelerinin kafasını karıştırıyor. Bir yerde "Seninle algılamanın evrimini konuşmuş muyduk?" diyecek kadar, ikrah getiriyor. Derken asıl mevzuya, sivilde görev bellediği, ölen arkadaşının son mektubunu sevgilisine ulaştırmak kısmına geçiyoruz. Genelevde kadın arama, mafyatik adamlarla kovalamaca, sokakta

yaşayan insanlara takılma gibi çok da birbirine bağlanmayan olaylar, buradan sonrasının konusu. Finalinde, ilginç bir kafa karışıklığıyla seyircisini bıraktığı kesin. Daha doğrusu, girişte yarattığı beklentinin üstünde bitirdiği... Gerçi, o beklenti, üstüne çıkması güç bir yerde değil.

Filmin inceliklerle düşünülmüş olduğu belli, ama onu aşağı çeken o kadar çok yan var ki... Karakterlere, öyküye egemen olan tuhaflık, kısmen diyaloglardaki dikkate değer esprilerin daha da şaşırtıcı algılanmasına sebep olabiliyor. Oyunculukla ilgili bir yorum yapmak, bu olmamışlıkla güç, ama Yunus Günçe'nin filmi sürüklemeyi başardığı yine de söylenebilir. Kardeşliğe vurgu yapıp militarist hamaseti eleştirmesi önemli, özellikle askerde başlayan ve politik sayılmayacak bir film için.

Hayat kadını ile müşterileri arasındaki saçma diyaloglar güldürüyor.

Gazi'nin öyküsünün absürlüğüne uymayan, kasılarak konuşan mafyaya dayanmak zor.

ATEŞTEKİ KAĞITLAR

DOĞAL KAHRAMANLAR

KARANLIKTAN GELEN

SİHİRBAZLAR ÇETESİ

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ATEŞTEKİ KAĞITLAR							
DEVİR		★		★★★★	★★★★	★★★★	
DOĞAL KAHRAMANLAR							
ERKEK AKLI			★	★	★★		★★★★
FELEKTEN BİR GECE III				★★	★★★★		★★
KARANLIKTAN GELEN		★★★★			★★★★		★★
SİHİRBAZLAR ÇETESİ		★★★★		★★		★★	★★★★
AKLIMI OYNATAÇAĞIM	★★★★		★★	★★	★★		
BEN VE SEN		★★					
BERNİE'NİN SUÇU NE?		★★★★		★★★★	★★★★		★★★★
BİR ŞARKININ PEŞİNDE		★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★		
DÖRTLÜ		★★					★★★★
EKSİK SAYFALAR				★	★		
EVDE		★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
GÜNLERİN KÖPÜĞÜ			★★	★★★★			
GÜZELLİĞİN ON PAR' ETMEZ		★★★★	★★★★★	★★★★	★★	★★★★	
HERKES ÖLECEK				★			
HIZLI VE ÖFKELİ 6		★★★★		★			
KİMLİK HIRSIZI				★★	★★		
KOĞUŞ AKADEMİSİ			★				
KRAL YOLU			★★				
MUHTEŞEM GATSBY	★★★★	★★★★		★★★★		★★★★	★★★★★
SADECE AŞK					★★		
UMUT ÜZÜMLERİ			★	★★		★★	
BULUT ATLASI	★★★★	★★	★	★★	★★	★★	★★★★★

MARILYN MONROE VE ÇIPLAK AYAKLI KÜÇÜK KIZ

Bu yıl da Marilyn Monroe'yu doğum gününde, hakkında yazılmış bir kitapla anmak istiyorum. Sırada, **Funda Mara'nın “Marilyn Monroe İle Yaşanmamış Anılar”** adlı öykü kitabı var. Mara, “O an, efsane kadınla, küçük sokak kızını bir arada gördüm yine” diyor.

DOĞUM GÜNÜ 1 HAZİRAN... 1962'DE, 36 YAŞINDA ÖLDÜ. YAŞASAYDI, 87 YAŞINDA OLACAKTI. ÖLÜMÜNDEN SONRAKİ YILLARDA DÜNYA HER ANLAMDA ÇOK DEĞİŞTİ AMA O HIÇ DEĞİŞMEYEN şeylerden biri olarak kaldı. Hâlâ çok güzel. Erkeklerin ona bakışları ve kadınların, güzelleşmek için onu taklit etme çabaları da hiç değişmedi; Marilyn Monroe, en çok bakılan, en çok taklit edilen kadın olmayı sürdürüyor. “Kusursuzluğun karşısında, tüm insani duygular, kıskançlık, imrenme, nefret yok oluyor” denilmiş elimdeki kitapta da.

Arka Pencere, yayın yaşamına başladığından bu yana doğum gününe denk gelen her sayıda, Marilyn Monroe'yu, hakkında yazılmış bir kitabı tanıtarak andım. Bu yılın kitabı, Funda Mara'dan “Marilyn Monroe İle Yaşanmamış Anılar”.

2007'de Yalın Ses Yayınları'ndan çıkmış, toplam 14 öykü barındıran, 124 sayfalık bir kitap. Yazar Funda Mara hakkında herhangi bir bilgi sahibi değilim, internette de hiçbir şey bulamadım ama kitaptaki öykülerde, sinemaya ve özellikle tanınmış kadın sinema oyuncularına dair çokça ize rastlamak mümkün. Örneğin “İffet Abı” adlı ilk öyküde, “Gizem, arka taraftaki terasın yazlık bir sinemanın bahçesine uzanır olması mıydı ya da o bol yıldızlı akşamlarda, akşamüstlerinin hoş serinliğinde, onun kucağında, sonu hiç izlenemeyen filmlerde miydi?” diyor, hayatın ‘film icabı’ olup olmadığından dem vuruluyor, en sonunda da ‘siyah-beyaz filmlerin arasına’ karışılıp gidiliyor.

“Kütüphaneci Selma”da Greta Garbo'nun ölümünden söz ediliyor ve “Hep uzaklaşan, ulaşılamayan kadını oynadı Garbo. Hep uzaklaşmanın oyuncusu oldu” ve benzeri tanımlara yer veriliyor.

“Neden Gülmüyorsun Greta” da,

adından anlaşılacağı üzere, doğrudan Garbo'ya, “Günümüzün yerdeki yıldızlarına göre sinemanın gökyüzündeki son yıldızı”na adanmış bir öykü.

Kitaba adını veren, 1989'da yazıldığı belirtilen “Marilyn Monroe İle Yaşanmamış Anılar” ise, diğer öykülerde de olduğu gibi, Funda Mara'nın bu yıldızlara hüznle, dostlukla bakışının, onların acılarını paylaşmanın, hayal-gerçek karışımının bir örneği.

Öykünün anlatıcısı, bir rüyadan uyandıktan sonra çalan telefon üzerine, o gün Marilyn Monroe'yla buluşacağını hatırlıyor. Bir durakta buluşuyorlar: “Yanımdayım... Üzerinde pembe renkli, ince bir elbise var. Yakası göğsüne değin açık, etekleri çocuksu. Tırnakları kısacık, boyasız ve kirli. Ayaklarıysa çıplak.”

“Gülüyorsun Marilyn, mutluydun” diyen anlatıcı, Marilyn'in “o filmlerdeki düş ürünü kahramanlar gibi”, dokunmak için elini uzattığında yok olmaması için, “Şu an seninle birlikte olmak, konuşmak, neşeni paylaşmak gerçekten de harika! Ben de çıkarıyorum ayakkabılarımı, şimdi çıplak ayaklarla, tıpkı senin gibi... Önce ellerimi tutmalısın, yanımda olduğumu hissettirmelisin” diyor, sonrasında da onu başkalarının da gördüğüne, çevresindeki diğer insanlar gibi ‘sahici’ olduğuna emin oluyor.

Marilyn, öykü boyunca hem küçük tatlı bir kız hem de yetişkin, mutsuz, kırık

yetişkin kişiliğiyle çıkıyor karşımıza: “Bakışlarıyla en sert yürekleri bile eritmiş, yaşarken bir ilahe, sonrasında efsane olmuş ‘sarışın bomba’ Marilyn Monroe değildi. Şimdi o küçük, yaramaz, kirli bir sokak kızıydı... O an, efsane kadınla, küçük sokak kızını bir arada gördüm yine.”

Derken, anlatıcının, duvarlarında dört Marilyn posterinin yanı sıra Garbo ve Dietrich resimlerinin de bulunduğu evine

geliyorlar: “Onu eve getirdim. Gelişiyle birlikte sanki yıllardır yaşadığım bu ev değişmişti. Onun elini değdirdiği her şey farklılaşıyordu.”

Marilyn, salata yapılmasına yardımcı oluyor, soğan doğruyor, gözyaşlarını tutamıyor, şarkı söylüyor, duş yapıyor, sevdiği şekilde çıplak uyuyor ve uyandıktan sonra, “Uyduğumda Norma'ya dönüşüyorum. Ona ait bir ruh içimde” diyor. Karşılığında duyduğu, “Ruhun ona ait, Marilyn'i o yarattı. Zavallı Marilyn... O sadece bir görüntü” oluyor.

“Marilyn Monroe İle Yaşanmamış Anılar”, ilginç ve Marilyn Monroe gerçeğini yakalamış, dahası bu gerçeği çok derinden hissetmiş bir yazarın elinden çıkma, hoş ve etkileyici bir öykü. Sahafların ‘ucuz kitap’ sepetlerinde bulursanız, kaçırmayın.

87. doğum gününde, Norma Jean'e sevgilerle...

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

BROOKLYN'E SON ÇIKIŞ

Sırtını **Hubert Selby Jr.**'in aynı adı taşıyan, alışılmışın dışında bir üslup ve teknikle yazılmış ama çok **sağlam romanına dayayan** "Brooklyn'e Son Çıkış" (**Last Exit To Brooklyn**), 1952 yılında, Amerikan rüyasının uğramadığı kirli tozlu ve kasvetli Brooklyn'de geçen, tam bir çöküş öyküsü sunar. Uli Edel'in çok da parlak olmayan filmografisindeki tek iyi film, tartışmasız başyapıt vardır karşımızda. Seyirciyi, 'öteki'lerin dünyasına balıklama sokan bir yapıttır bu...

KOCA BİR DÜNYA SAVAŞINDAN ÇIKIP NEREDEYSE HEMEN ARDINDAN, BU KEZ HAKSIZ BİR BAŞKA SAVAŞA (KORE) KOŞAN ABD'NİN TOPLUMSAL DERİNLİKLERİNDEN, O YILLARIN NEW YORK-BROOKLYN'İNİN İÇ DÜNYASINDAN CARPICI MANZARALAR, GERÇEKÇİ KESİTLER, UNUTULMAZ KARAKTERLER AKTARAN BİR FİLM DİR "BROOKLYN'E SON ÇIKIŞ" (Last Exit To Brooklyn, 1989). Sırtını Hubert Selby Jr.'in aynı adı taşıyan, alışılmışın dışında üslup ve teknikle yazılmış ama çok sağlam romanına dayayan film, 1952 yılında, Amerikan rüyasının uğramadığı kirli tozlu ve kasvetli bir Brooklyn mahallesinde geçen, net çöküş öyküsü sunar. Alman yönetmen Uli Edel'in çok da parlak olmayan filmografisindeki tek iyi film, daha doğrusu tartışmasız başyapıt vardır karşımızda. 1989 tarihli "Brooklyn'e Son Çıkış", roman olarak da film olarak da sefaletten merhamet yaratma yeteneğinin kanıtı gibidir, neresinden bakılsa 'aşktan da üstün' nitelikler barındırır.

Bir askeri üs, işçilerin altı aydır grev yaptığı büyük metal fabrikası, köhne bar-meyhane ve diğerleri kadar ön planda olmasa da bir kilisenin bulunduğu çevrede geçer öykü. Üsteki askerler sık sık çevredeki genç serserilerle kapışmakta ve 'zenci-sevici' olduklarına dair küfürler duymakta, işçiler grev kırıcları ve polisle mücadele etmekte, kahve yerine bulaşık suyu satıldığı iddia edilen

bar, bir tür mikrokozmos oluşturmakta, kilisenin rahibi ise paraya ve dünya işlerine öncelik tanımaktadır. Bu kaotik ortamda, son derece hızlı ama şaşırtıcı biçimde yalın ve net hamlelerle, çok sayıda karakteri birden tanırız. Üstelik hemen hiçbir 'tipleme'yle, tek boyutla sınırlı tutulmamıştır. Her birinin ardında müthiş bir öykü olduğu bellidir.

Karısına ve minik bebeğine hüznle bakan 'oğlan' grev bürosu sorumluları, işbilir sendika liderleri, çılgın fahişeler, travestiler, üzerlerinde işsiz güçsüzlüğün yarattığı her türlü saldırganlık ve kötülüğü taşıyan 'sikici' serseriler, godoşlar, kızları hamile bırakılan ve kafasına damat adayı tarafından sandalye geçirilen babalar, tehditle evlendirilip mutluluğa zorlanan genç işçiler, kardeşlerinin eşcinselliğine öfke duyan sert ağabeyler, mutsuz anneler, gemiye binip dünyanın öbür ucundaki savaşa gitmeden önce birkaç günlüğüne de olsa gerçek aşk yaşamak isteyen teğmenler, tek hayalleri motosiklet edinip tutkunu bulunduğu fahişeyi gezdirmek olan yeni yetmeler, sarsıcı şiddet duygusu eşliğinde tek tek sökün ederler.

Uli Edel, yazar Selby'nin beş ayrı bölümde anlattığı olayları ve tanıttığı karakterleri, mükemmel bir kurguyla ve hepsini ayrıntılı

biçimde işleyerek, tüm ‘zenginlikleri’yle çıkarır karşımıza.

1966 yılında İngiltere’de yayımlandığında ‘ahlaksız içerik’ iddiasıyla belalı bir sansür süreci yaşayan romanı alıp göz kamaştırıcı bir uyarlama gerçekleştiren Uli Edel, (“Bir Rüya İçin Ağıt” romanının da yaratıcısı olan) yazar Selby’nin de küçücük bir rol (taksi şoförü) üstlendiği filmde, hiçbir yargılamaya ya da yüceltmeye başvurmadan, seyirciyi Mark Knopfler’in ezgileri eşliğinde bir kanalizasyon gezintisine çıkarır adeta.

Öte yandan, ahlaksızlıkla suçlanan metnin-senaryonun gerçekte en şaşırtıcı ve kafa yorulması gereken yanı ise karakterlerin kader çizgileri açısından tuhaf bir iyiler-kötüler ve kazananlar-kaybedenler ayırımına gidilmiş, hatta ve hatta ‘ahlaki’ tercihler yapılmış olmasıdır. Örneğin işçi sınıfı asla idealize edilmez filmde ama sonuçta kazanan, mücadele kararlılığından vazgeçmeyen işçiler olur, neredeyse altı hiç çizilmemekle birlikte dayanışma ve sınıf bilincine vurgu yapılır.

Bunun karşılığında da yoruma uğramadan, ‘oldukları gibi’ resmedilen fahişelerin, travestilerin, tırtıkçı ve oğlancı sendikacıların ise çok net biçimde ‘kaybettiklerini’ görürüz. Mutlu son (düğün) ile mutsuz son (fahişe Tralala’nın 40-50 kişi

tarafından tecavüze uğraması) iç içe verilir ve mikrokozmosun dengesi bir biçimde sağlanmış olur.

Dört yıl sonrasında, Peter Greenaway’ın “Macon Bebeği”nde (The Baby Of Mâcon) uzun uzun gösterdiği 208 kişilik tecavüz sekansıyla ‘aşmış’ olduğu türden ‘rezilane’ sahneler başta olmak üzere neredeyse her anında seyircinin midesine yumruklar ve tekmeler atan, yürekleri örseleyen, ağır mı ağır bir filmidir “Brooklyn’e Son Çıkış”.

Her şey bir yana... Filmin en derinlikli karakteri, grev bürosunun tam bir ‘kaybeden’ olan sorumlusu Harry Black’i canlandıran Stephen Lang’in; travesti Georgette rolündeki, filmde 15-16 yıl sonra gerçekten de cinsiyet değiştirip kadın olan ve tüm deneyimini çektiği belgeselde anlatan Alexis Arquette’in; fahişe Tralala’ya hayat veren benzersiz Jennifer Jason Leigh’in; serseri Sal’de unutulmaz bir kompozisyon çizen Stephen Baldwin’in; sevimli yaşlı kurt babadaki Burt Young’in; bıçkın serseri Vinnie olarak izlediğimiz Peter Dobson’ın ve ahlaki açıdan seyirciyi kararsız bırakan sendika lideri olarak gördüğümüz Jerry Orbach’ın haklarının, biz sinemaseverlerce ödenmesinin mümkün olmadığı bir oyunculuk gösterisidir de aynı zamanda...

ALTIN PALMİYE’NİN SONRASINDA

66. Cannes Film Festivali, 15 Mayıs’ta **“Muhteşem Gatsby”**nin (**The Great Gatsby**) gösterimiyle açıldı ve bu yıl da **starlar, gaflar ve sinema** açısından hiç kıtlık yaşamadı. Yönetmen **Abdellatif Kechiche** ise, Altın Palmiye’yi almasaydı dahi yılın en çok konuşulacak filmine imza atmıştı.

ROMAN POLANSKI’YLE GÖZ GÖZE GELMEK İSTEMEZSİNİZ. HELE Kİ “CANNES’DA KISA KALMAK GEREK, YOKSA BUNCA TANTANA FELAKETİNİZ OLUR” SÖZLERİYLE YUMUŞACIK BAŞLAYIP “ŞU BOYNUNUZA gururla taktığınız giriş kartları var ya, üç gün sonra zinciriniz olacak!” derken. Gerçi, bu yıl ağzından çıkan en (belki de yegane) şuurlu sözlerdi bunlar.

Fransa’nın güney cenahındaki şahane sahil kenti, bu yıl da starlar, gaflar ve sinema açısından hiç kıtlık yaşamadı. 12 gün boyunca her sabah 08.30’daki basın gösterimine koşturduk, ha bire havanın zalimliğini konuştuk.

Yağmurlu bulutlu Cannes günlerinin sonunda ise resmen güneş açtı!

‘Muhafazakardır, o kadar da değildir, hem Cannes havasına girmiştir’ derken Steven Spielberg Altın Palmiye’nin hakkını Fransız yapımı ‘Adele’in Yaşamı’ (La Vie d’Adèle) adlı filme bizzat eliyle teslim etti. Üstelik, Paris’te eşcinsel evlilik karşıtları ve polis arasında meydan savaşı yaşandığı günün akşamında. Genelde ‘düzeyle’ seyreten ama ortalığı sallayacak bir ‘Palmiye filmi’ beklentisine denk gelmeyen yarışmaya bir bomba gibi düştü film zaten. Jüri, festivalin ‘aynı filme birden fazla ödül verilemez’ kuralından oyuncuları Adèle Exarchopoulos ve Léa Seydoux’yu da ödüle dahil ederek sıyırdı. Tunus asıllı Fransız yönetmen Abdellatif Kechiche, Altın Palmiye’yi almasaydı dahi yılın en çok konuşulacak filmine imza atmış. Söyleşimizde “Bu bir aşk hikayesi. Lezbiyen oldukları çoğunlukla aklıma dahi gelmiyordu” diyerek öncelikle duygu yakalama çabasını anlattı. Kechiche,

gençler arasındaki dinamikleri ve enerji alışverişini şahane tesbit eder. (“Kaçak/L’Esquive”i hatırlayınız) İşçi sınıfından lise öğrencisi Adèle’in üniversitede sanat okuyan mavi saçlı Emma’yı ilk gördüğündeki sarsılmışlığı veya ilk sohbetlerinde yüzünden geçen bulutları tespit etmesi müthiş! Gelgelelim, uyurken dudağı sarkan Adèle’in müthiş erotikliğindeki dikizcilik hissiyatı yakamızı bırakmıyor. On dakikayı aşan ünlü sevişme sahnesinden daha etkili. Çizgi romandan serbest uyarladığı filmin orijinal adı “La Vie d’Adèle Chapitres 1 Et 2” yani Adèle’in yaşamındaki 1 ve 2. bölümler anlatılıyor. Cinsel kimliğine uyanması, aşık olup büyümesi. “Ama gerisini bilemiyorum, hayatı kim çözmüş ki” diyor yönetmen.

Peki, jüri başkanı Spielberg bu hassas ve cesur lezbiyen aşkını sahiden beğendi mi? “Oscar popüler ve ticari bir yarıştı, Cannes ise sanatın baş tacı edildiği yer” diyerek festivalin açılışında gazetecilere verdiği teminat elini ne kadar bağladı? Bazı jüri üyeleriyle, diyelim ki Cristian Mungiu’yla çok mu kapıştı? Michael Douglas yerine Bruce Dern’den yana ağırlığını koyan Naomi Kawase miydi? Ödüllerde en şaşırtan karar olarak hesaplı kitaplı Amat Escalante’ye en iyi yönetmen ödülünü vermenin mantığı neydi? Ang Lee’nin toplantılara önce sağ ayağını atarak girdiği doğru muydu? Nicole Kidman’ın botoksları çok konuşuldu mu? Festival geçtiğimiz pazar akşamı ödül töreniyle sona erdi ama biz hâlâ aramızda böyle mesajlaşarak stres atıyoruz. Sinema yazarlarının da yönetmenler kadar ‘hayal

gücüne’ sığındıkları ve gerçek ile kurgu arasında kafa kaydırmaktan haz aldıkları ortada. İki avroluk şemsiyenin rüzgara dayanıklılığını acı tecrübeyle test ederken pazarlıkta kandırılıp kandırılmadığımıza kafa yormak da buna dahil.

66. Cannes Film Festivali, 15 Mayıs’ta “Muhteşem Gatsby”nin (The Great Gatsby) gösterimiyle açıldı. Birkaç gün önce ABD’de gösterime girmiş bir filmle festivale başlamak, Leonardo DiCaprio gibi starları kırmızı halıda yürütmek adına stratejik bir karar elbette. Beşinci kez Baz Luhrmann’a düşen bu meşhur roman uyarlamasının yazarı F. Scott Fitzgerald’ın zenginliği sevdiği ama esasen paranın ortaya görgüsüzce saçılış biçimiyle derdi vardı. Festival, eski zenginlerden... Ama gösterişli partilerin çoğu sahibi, yeni para babaları. Lüks otel lobilerinde, kapalı kapıların ardındaki süitlerde milyon dolarlık ‘proje’ konuşanlar ise Cannes’ı dünyanın bir numaralı film pazarı yapanlar. Ünlü aktör Alec Baldwin söyleşimizde “Her şey para oldu! Adam postane de yönetse, film de çekse aynı kafa” diyerek Hollywood’a isyan ediyor. Yönetmen James Toback’la geçen yıl Cannes’a gelmişler ve bir film projesine para bulma çabalarını kameraya kaydetmişler. Bu yıl da “Seduced And Abandoned” adıyla izledik. Bütün bu ‘festival’ tantanasının ardında Altın Palmiye’nin istikbal vadeden prestiji ve dolayısıyla gerilimi var. Dört ABD, altı Fransız yapımının yarışmadaki haksız rekabeti konuşuldu önce. Görüldü ki Avrupa’nın sanatsal arayışına karşılık ABD yapımlarının geleneksel anlatımı hiç de

yavan değildi. 20 filmlik yarışma, genelde aile ve cinsel kimlik sorunlarına kafa yoruyordu. Peki ne yapmışlar bu mevzularla dersiniz, muhtelif. “Bir Ayrılık” (Jodaeiye Nader Az Simin) ile Oscar kazanan İranlı yönetmen Asghar Farhadi “Geçmiş”te (Le Passé) yine titizlikle dengelediği ilişkiler yumağını önümüze atıyor. Lakin boşanma aşamasında eski ve müstakbel kocası arasında kalan Fransız kadının (Bérénice Bejo) omuzuna sanki Doğulu erkeklerden daha fazla yük bindirdiği sorumu “Bakış meselesi, film de bununla ilgili zaten” diyerek geçiştirdi. ‘Aileden sorumlu yönetmen’ Spielberg, başroldeki Bejo’ya en iyi kadın oyuncu ödülü vererek filmi ihmal etmediğini gösterdi.

Coen Kardeşler’in arkadaşlarının kanepesine kıvrılarak yaşayan, 1960’ların sahnesinde tutunmaya çalışan folk şarkıcısıyla rahat ve hoş bir nefes aldık,

“Inside Llewyn Davis” adlı filmleriyle jüriden ikincilik anlamına gelen Büyük Ödül almalarına sevindik. Bob Dylan’a saygı ve sarman kedi de cabası. Cannes ailemizden, Türkiye Standını yapan Ahmet Boyacıoğlu’nun filmin dilimize pelesenk olan Peter, Paul & Mary şarkısı “500 Miles”ı ezberden hem de şahane söylediğini not düşeyim. Amerikalı bağımsız yönetmen Alexandre Payne’in incelikli siyah beyaz filmi “Nebraska”nın arka planında ‘fırsatlar ülkesi’ ABD’nin günümüz krizindeki yoksul ve kandırılmışlık hali var. Esasen durup yanındakine bakmakla ilgili, neticede aileyi toparlayan hoş bir yol filmi. 77 yaşındaki efsane aktör Bruce Dern’in aksi baba rolüyle ödül alması şaşırtmadı. Gerçi Michael Douglas’ın, Zeki Müren’in sahne şovunda kendine örnek aldığı söylenen ünlü piyanist şantör Liberace performansına yazık oldu,

başka. Steven Soderbergh’ün şimdilik ‘veda filmi’ olan ve TV için çektiği “Behind The Candelabra”daki Liberace olarak süsü, püsu ve kalp kırıklığıyla şahane. Güzel insan, incelikli Japon yönetmen Kore Eda’nın “Babasının Oğlu” (Soshite Chichi Ni Naru) en iyi filmi değil ama kan bağıni değil sevgiyi kutsamasıyla mühim. Nitekim sorduğumda “Ben sevgi dolu kadınlar arasında büyüdüm” dedi.

Belgesel sadeliğiyle tanınan Jia Zhanghe, “Tian Zhu Ding”de yer yer şiddetli ve grotesk bir üslup edinmiş. Dengesizce büyüyen ve refahın eşit dağılmadığı modern Çin’i anlatırken şiddeti isabetle mevzunun hizmetine vermiş, “Umarım filmim Çin’de bir farkındalık yaratır” dedi. Danimarkalı Nicolas Winding Refn, fani stilize şiddetiyle doğrusu Japon Takeshi Miike’yi mumla arattı. “Ancak Tanrı Affeder”i (Only God

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

"Bir Aynlık"ın yönetmeni Asghar Farhadi'nin yeni filmi "Le Passé", Bérénice Bejo'ya ödül getirdi.

Steven Spielberg'in başkanı olduğu jüri Altın Palmiye'yi, eşcinsel temalı film "La Vie D'Adèle"ye verdi.

Roman Polanski yarışmaya son filmi "La Vénus À La Fourrure" ile katıldı.

Forgives) gerekli mercilere havale ediyoruz. "Sürücü" (Drive) ile Cannes'dan yönetmen ödüllü Refn söyleşimizde açıkça söyledi ki provokasyonu seviyor, yuhalanmayı da iltifat kabul ediyor ama memleketlisi Lars von Trier kadar yetenekli ve cin fikirli değil. Bu ödipal suç öyküsünün başrolündeki Ryan Gosling'in Cannes'a gelmemesi de dedikodu oldu. Sarkozy'nin baldızı, yarışmanın tek kadın yönetmeni Valeria Bruni Tedeschi kontenjanı haksızca işgal etmiş. "İtalya'da Bir Şato" (Un Château En Italie) son derece banal bir 'histerik kadın' filmi.

İlk gaf Fransızların 'hasarı yeteneği' François Ozon'dan geldi: "Her kadının fahişelik fantezisi vardır!" Yarışmadaki "Genç Ve Güzel" (Jeune & Jolie) ergenlik bunalımını fahişelik yaparak aşmaya çalışan genç kızına yakınlık duymuştuk. Ama bu sözlere, kadından sorumlu Fransız bakan dahi "Rastgele seks başka, fahişelik başkadır" diyerek başkaldırdı. Efsane komedyen Jerry Lewis de patlattı: "Kadınlar komedi yapmasınlar, çalışmasınlar demiyorum ama her baktığım işte onları görmekten hoşlanmıyorum". 80 yaşında gayet dinç görünen Roman Polanski ise yarışmadaki "Kürkü Venüs" (La Vénus À La Fourrure) ile tiyatro sahnesinin dar alanında kadın erkek arasındaki güç ilişkilerinin peşine düşmüş. Filmin gayet eski moda kalan üslubunu kapatmak mıydı niyeti bilinmez ama "Doğum kontrol hapı kadınları erkekleştirdi, çiçek vermek bile uygunsuz kaçıyor, eşitlik romantizmi bitirdi" diyerek skandallara katkıda bulundu. Boynumuzda festival kartımız, sıkılınca basın toplantısından çıktık.

ÖDÜL LİSTESİ

ALTIN PALMİYE

"La Vie D'Adèle" (Abdellatif Kechiche)

GRAND PRIX

"Inside Llewyn Davis" (Ethan Coen, Joel Coen)

EN İYİ YÖNETMEN

"Heli" (Amat Escalante)

EN İYİ SENARYO

"Tian Zhu Ding" (Jia Zhangke)

EN İYİ KADIN OYUNCU

"Le Passé" (Bérénice Bejo)

EN İYİ ERKEK OYUNCU

"Nebraska" (Bruce Dern)

JÜRİ ÖDÜLÜ

"Soshite Chichi Ni Naru" (Kore-Eda Hirokazu)

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

KURT KOCAYINCA

76 yıl öncesinden, gerçek bir klasik. Sessiz dönemi yaşamış, üç Oscar ödüllü usta sinemacı **Leo McCarey** imzalı duygusal dram, yürekte kalıcı yaralar açıyor! ABD'nin **büyük ekonomik buhranla** boğuştuğu günlerde geçen, etik ve yaşlılık üzerine bir öykü. 1937 yapımı "Kurt Kocayınca" (**Make Way For Tomorrow**), sinemaseverlerin es geçmemesi gereken bir yapıt.

1 937 TARİHLİ, DUYGU YOĞUN; AYNI ORANDA AKIL DOLU, ELEŞTİREL BİR DRAM! İLK FİLMİNİ 1921'DE ÇEKMİŞ, HOLLYWOOD'UN SESSİZ DÖNEMİNDEN GELEN ÜSTATLARDAN BİRİ LEO MCCAREY (1896 - 1969). STANLEY LAUREL - OLIVER HARDY, MARX BİRADERLER VE W.C. FIELDS GİBİ DÖNEMİN ÖNEMLİ FİGÜRLERİYLE DİRSEK TEMASINDA ÇALIŞMIŞ, ONLARIN nice işlerini senarist ve yönetmen olarak imzalamış, efsane bir isim McCarey.

Akademi tarihinde, en önemli üç ödülü birden -en iyi film, en iyi yönetmen, en iyi orijinal senaryo- aynı filmle, 1944 tarihli "Aynı Yolun Yolcusu" (Going My Way) ile kazanmış ilk yönetmen olma unvanı da ona ait. (Diğerleri; Billy Wilder, Francis Ford Coppola, James L. Brooks, Peter Jackson ve Coen Kardeşler) Usta Fransız sinemacı Jean Renoir'ın dediği gibi, "Hiçbir Hollywood yönetmeni, insanları, Leo McCarey kadar iyi anlayamamıştır."

"Kurt Kocayınca" (Make Way For Tomorrow), usta sinemacının insanları değil sırf; adına hayat dediğimiz gidişatı ne denli iyi anlayıp, kavradığını gösteren en önemli kanıt olma özelliğini taşır. ABD'de 1929'da başlayan büyük buhran, ekonomik ve sosyal kriz döneminde geçer öykü. Yeni bir dünya savaşına az kalmıştır ve Amerikan toplumu, geçirdiği travmayla büyük bir dönüşüm yaşamaktadır. Piyasa son derece acımasızdır. Aynı insanlar gibi. İşinden gücünden olan,

kepenklerini indiren, mesleklerine veda eden kitlelerin, yitık iş gücünün, kayıp düşlerin ülkesinde en çok etik zarar görmüştür. Beş çocuklu yaşlı çift Lucy ve Barkley Cooper da krizin etkisini yaşayan insanlar arasındadırlar. Elli yıllık evliliklerinin saadetini sıcak yuvalarında yaşarlarken, banka evlerini ellerinden alır. Çocuklarına durumu açıklayan çift, memnuniyetle karşılanmazlar evlatları tarafından. Birbirlerinden ayrılmak zorundadırlar. Lucy, büyük oğlunun ve gelininin yanına taşınırken, Barkley millerce uzakta yaşayan kızının ve damadının yanına yerleşir. Bir araya gelmek, belki de son günlerini yaşayan bu iki insan için dokunulması zor bir hayaldir artık.

Josephine Lawrence'ın aynı adlı romanından ve Helen ile Nolan Leary'nin sahne oyunlarından, Viña Delmar tarafından beyazperdeye uyarlanan filmde, usta müzisyen Leo Robin'in "Are You Afraid" adlı şiiiri de yer almaktadır. "Seninle birlikteyken, asla korkmuyorum hayattan ve onun getirdiği herhangi bir şeyden" der Lucy Cooper, bir ömür sevdiği eşi Barkley'e.

Yaşlı çifti, Hollywood'un iki usta ismi; Beulah Bondi ve Victor Moore'un canlandırdıkları sarsıcı dramda, diğer önemli rolleri yine dönemin yıldız oyuncularından; Thomas Mitchell, Porter Hall, Elisabeth Risdon, Barbara Read, Minna Gombell, Ray Mayer ve

Maurice Moscovitch üstlenirler.

“Yetmişini geçtiğinde sana kalan tek şey, yüzleşecek gerçekler yokmuş gibi davranmaktır” der Lucy, torununa. ‘Yaşlılık, kapı önüne konacak şey değildir; üstelik muhtaçsan, üstelik didinip dururken. Beş çocuk yetiştirmiş ve dimdik yaşarken, bir anda kendini yıllardır yaşadığın evden kapı dışarı edilmiş olarak bulmak ‘koyar’ insana! Sonra senin yetiştirdiğin çocuklar, kendi dünyaları içinde sana yer vermek istemezler. Kendi hayatları vardır artık. Sorumlulukları, aileleri, meşgul oldukları şeyler...

“Çocuklar, birer masal anlatılıp uyudukları yaşı geçtikten sonra başka birdirler, birer yabancıdır” der Barkley, arkadaşına dert yanarken. Gayet radikaldir film. Son derece aydınlıktır yönetmenin zihni. Asla tutucu davranmaz. Aileye bakarken, eleştirisini toplumsal yönden yapar. Ahlakçı da değildir; etik yerine konan geçer akçe dönem değerlerine gülüp geçer sadece!

Olgundur. Tespit eder ama dertlenmez. Budur, der! Jenerasyonların değer yargılarına geleneksel bir pencereden değil, insan yüreğinden bakar. Japonyalı dev sinemacı Yasujiro Ozu’nun 1953 tarihli klasiği “Tokyo Hikayesi” (Tōkyō Monogatari), birçok sinema tarihçisine göre; 1937 yapımı McCarey filminden esin almıştır.

Sadece o değil; Giuseppe Tornatore’nin 1990’da çektiği “Herkesin Keyfi Yerinde” (Stanno Tutti Bene) yine bu içli ağıttan güç ve fikir alan yapımların başında gelir.

Bilge, yürekli, duygusal, zeki, ilerici ve dürüst filmin görüntü yönetimi, dönemin ustalarından birine, William C. Mellor’a emanet edilmiştir. “Anne Frank’ın Hatıra Defteri” (The Diary Of Anne Frank) ve “İnsanlık Suçu” (A Place In The Sun) gibi önemli filmlerle iki Oscar kazanmış Mellor, yaşlılığın ve dönemin ruh halini içselleştirmiştir adeta kamerasıyla.

Dokunaklı ezgi ise, armoni ustası Victor Young imzası taşır. Birçok referans sahnesi vardır filmin. ‘Rahat bir yaşlılık için, gençliğinde biriktireceksin’ yazılı banka vitrini, dönemin siyasi ve toplumsal ahlak anlayışını da yansıtır. Politik bir işlemelemedir öte yandan, bu iki çaresiz yaşlı insanın, kırkocanın/sevgilinin öyküsü. Sistemin, onlara sunduğu ve onlara ‘ettiklerinin’ fotoğrafıdır.

Bir anne yüreğinin olgun bağışlayıcılığıdır, şefkatidir. Sona gelip dayanmış iki yaşlı insanın, mücadele içinde tükettikleri hayatta, elde kalanlarla yüzleşmeleridir. Yarım yamalak anıların sıcaklığının, yoksunluk içinde geçen ama mutlu süren bir ömrün öyküsüdür. Asla pişman değildir iki yaşlı insan sonunda. Onlar iki âşıktır!

BULUT ATLASI

★
ORJİNAL ADI Cloud Atlas
YÖNETMEN Tom Tykwer,
Andy Wachowski, Lana Wachowski
OYUNCULAR Tom Hanks, Halle Berry,
Ben Whishaw, Jim Sturgess, Xun Zhou,
Susan Sarandon, Hugh Grant
YAPIM/SÜRE 2012 Almanya – ABD - Hong
Kong – Singapur, 165 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD EX, 6.1 DTS Tr.
ŞİRKET As Sanat (Chantier)

SEYİRCİYİ
İHTİŞAMIYLA
TAVLAMAYA
ÇALIŞAN, AMA
BOĞAN BİR FİLM...

KENDİ SINIRLARI İÇİNDEKİ KURALLARA BAĞLI, MASALSI DÜNYALARIN İZLEYİCİYE ZARAR GÖRMEYEN GEÇEBİLMESİ İÇİN belki de en çok, nefes alınabilecek bir alana ihtiyaç var. Filmi gerçekleştirenlerin de, anlattıkları dünyaya biraz mesafeli durmasıyla, karton karakterlerini fazlasıyla ciddiye almamalarıyla sağlanacak bir mesafe bu.

Wachowski'lerin yanlarına Tom Tykwer'i de alıp David Mitchell'in romanından sinemaya uyarladıkları "Bulut Atlası"nın (Cloud Atlas) ne gibi felsefelerden mustarip olduğunu saymaya bu sayfalar yetmez. Filmin hayranlarınınca "zaten öyle olması gerekli" denerek kucaklanan facia makyajlar bu dünyayı ciddiye almamızın önündeki en büyük engel. Bir sahnede 19'uncu yüzyıl İngiliz hanımefendisini, diğer bir sahnede hi-tech bir distopyadaki Uzakdoğulu androidi canlandırmanın her kalibreden oyuncuyu zorlayacağı ise baştan aşikar. Daha da vahimi, new age öğretilerle şekillenen sade suya tirit hümanizm mesajlarının, yaklaşık üç saatlik bir seyri götürebilecek kadar güçlü bir motor olmadığını bunala bunala bir kez daha öğrenmemiz.

"Bulut Atlası"ndaki türlü derdin ortak paydası ise, neden bilinmez 'efsaneleşmiş' Matrix üçlemesinin son iki halkasından beri böyle bir gidişata meyledecekleri belli Wachowski'lere tam da düşecekleri tarzdan tuzaklarla dolu bir hikaye sunması.

Binlerce yıllık bir yelpazeden aşk temasında buluşan altı paralel hikayeyi, birbirleriyle kesişecek şekilde anlatmalarını isteyeceğimiz son yönetmenler kuvvetle muhtemel Wachowski'lerden başkası değil. Ne yazık ki seyirciyi ihtişamıyla, büyük laflarıyla tavlamaya çalışan, ona nefes aldirmayan "Bulut Atlası" tüm bu endişelerin ne kadar haklı olduğunu gösteriyor. Zamanında bu kesişmeli öykülerin nasıl yapılacağını cümle aleme göstermiş Tom Tykwer'in Wachowski'leri etkileyememesi ise bir diğer hayal kırıklığı.

İnzivada bir besteciyle gay yardımcısının arasında geçen hikaye, yine de parlıyor diğerlerine göre...

Tom Hanks'in holigan yazar karakteri, canlandığı her role bir cazibe katan oyuncunun en kötülerinden...

11-16 HAZİRAN 2013

CER MODERN

CINEMAXIMUM ARMADA

GÖSTERİMLER ÜCRETSİZDİR.

Ankara
**ENGELSİZ
FİLMLER
FESTİVALİ**

SESLİ BETİMLEME, AYRINTILI ALTYAZI VE İŞARET DİLİ İLE

T.C.
AİLE VE
SOSYAL POLİTİKALAR
BAKANLIĞI

Himayesinde

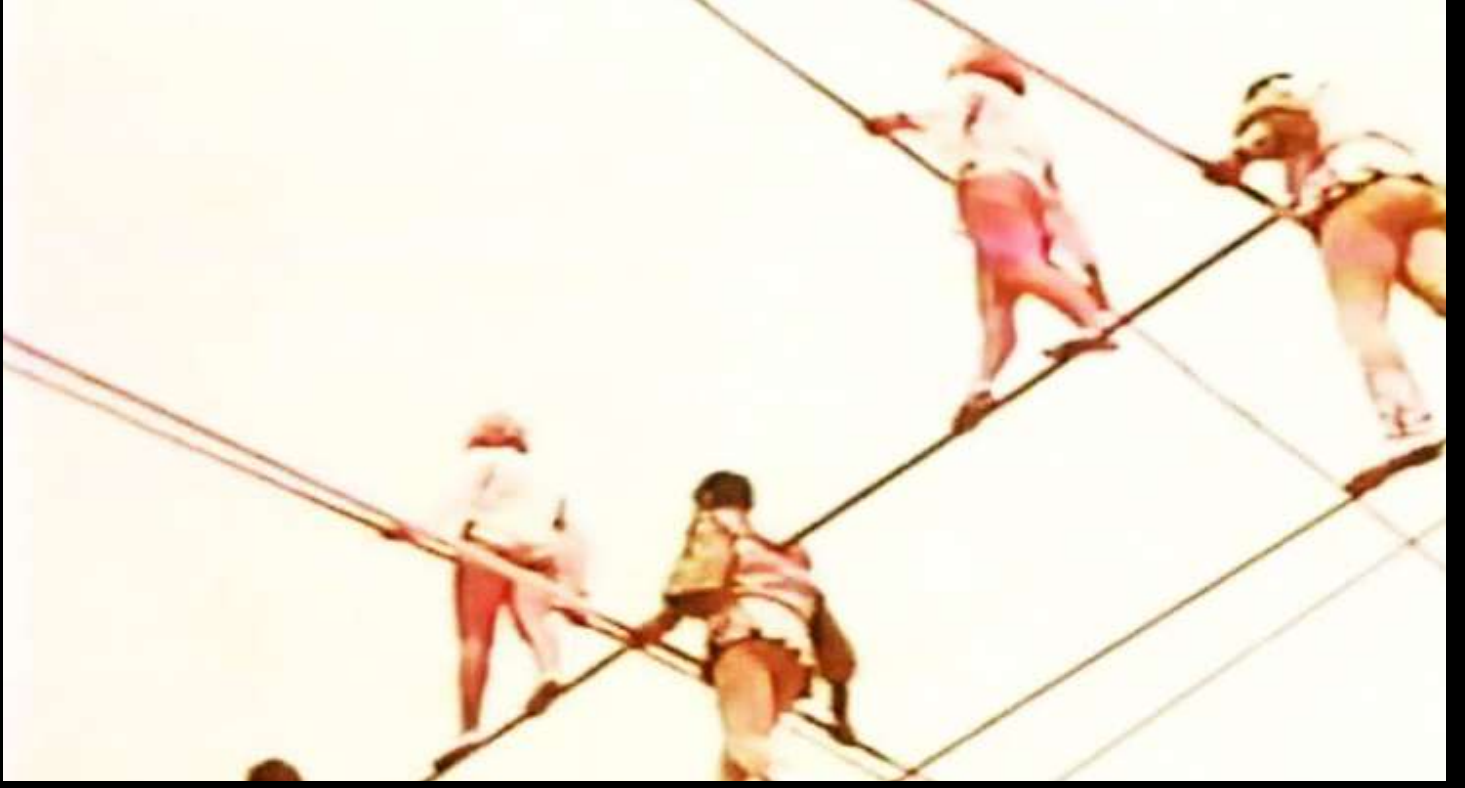
Üreten Türkiye'nin Bankası

Organizasyon:

PURULİ
KÜLTÜR+SANAT

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

EVERYWHERE AT ONCE

“**Everywhere At Once**”, belgesel ve çizgi film gibi farklı türlerden seçme görüntülerden oluşan bir uygarlık eleştirisi. Yönetmen **Alan Berliner** sayısız filminden aldığı görüntülerle pek çok belgeselci gibi uygarlık/doğa çatışmasına yoğunlaşmış. Documentarist’te Berliner filmlerini takip edin.

YÖNETMEN Alan Berliner
YAPIM 1985 ABD
SÜRE 8 dk.

HIZLI ZAMANLARDAN GEÇİYORUZ. ÜLKENİN SİYASİ GÜNDEMİNİN HIZINA YETİŞMEK MÜMKÜN DEĞİL. TARTIŞMAK, TOPLANMAK VE SES yükseltmek için müthiş imkanlar veren sosyal medya da zaman zaman kafa karıştırabiliyor; haber ve yorum konusunda çok yönlü beslenmek, akli serin tutmak lazım. Bazen doğru bir film seçmek (bu aralar özellikle belgeseller) hızdan, gürültüden uzakta, kendimize ve dünyaya yakından bakma imkanı veriyor. Neyse ki Haziran ayının ilk haftasında Documentarist var. Belgeseller, tam da şu dönemde ihtiyacımız olan şeyler.

6. İstanbul Belgesel Günleri Documentarist’in sürprizlerinden biri de festivale ‘onur konuğu’ olarak katılan Alan Berliner. Yönetmenin kendi hayatı ve çevresi etrafında kurduğu yaratıcı belgesellerinin yanında kısa kolaj filmleri de programda. “Everywhere At Once”, belgesel ve çizgi film gibi farklı türlerden seçme görüntülerden oluşan bir uygarlık eleştirisi.

Berliner sayısız filminden aldığı görüntülerle pek çok belgeselci gibi uygarlık/doğa çatışmasına yoğunlaşmış. Uygarlığın gelişimi esnasında doğanın kontrol altına alınmasına, doğayı dünyanın düzenine katma çabasına değinen filmin uçurum kenarında sonlanması anlamlı.

Berliner film parçalarını bir video klip gibi kurgularken tek bir müziğe yer vermiyor, her görüntüyle birlikte müzik değişiyor. Bazen orkestra müziği, bazen hafif bir caz parçası.

Berliner’in seçtiği konu ve kolaj tekniği çok ilginç değil belki ama deneysel müzik kullanımı oldukça çarpıcı. Filmin kurgulanmış müziği çağdaş müzik standartları için bile yenilikçi.

Berliner programını eksiksiz izleyin ve sonra hayatın hızına geri dönmek için yolunuzu Taksim Gezi Parkı’na çevirin. Siz bu yazıyı okurken gündemde ne olur bilmiyoruz ama kenti geri alma mücadelesi uzun süre devam edecek. O hep gündemimizde.

DOCUMENTARIST

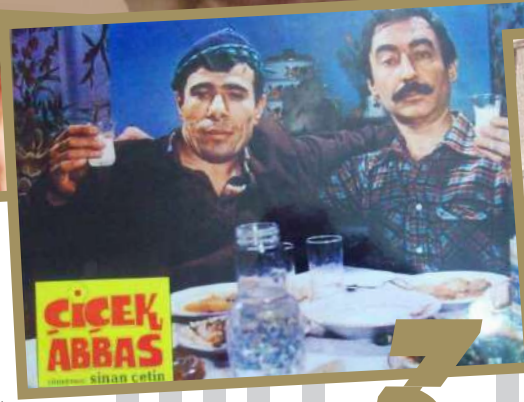
AKBANK SANAT
FRANSIZ KÜLTÜR MERKEZİ
DUTCH CHAPEL
BAHÇESEHİR ETKİNLİK MEKANI
SALT BEYOĞLU
BAHÇESEHİR ÜNİVERSİTESİ
ROMEN KÜLTÜR MERKEZİ
SAINT JOSEPH LİSESİ

6. İSTANBUL BELGESEL GÜNLERİ
6TH ISTANBUL DOCUMENTARY DAYS
1-6 HAZİRAN / JUNE 2015

WWW.DOCUMENTARIST.ORG

**DOC
MENT
ARIST**
istanbul
belgesel
günleri

1- Bu ne şiddet, bu ne ceza!

RTÜK, Tarık Akan'ın oynayıp Halit Refiğ'in yönettiği "Kızımın Kani" için şiddeti teşvik ediyor diye filmi yayınlayan kanala ceza kesmiş. Eyvah eyvah, tüm o Malkoçoğlu, Karaoğlu, Tarkan serisi, 80'lerdeki absürt filmlerimiz cezalı listesinde mi girecek? Çünkü bu tür filmlerin hepsi "Bu ne şiddet bu celal" filmleriydi zaten!

2- AVM yol haritası: Ya benimsin ya da kül olursun!

Eskişehir'in klas sinemalarından biriydi Kılıçoğlu Sineması. Birkaç defa film izleme fırsatım olmuştu. AVM olması için çok uğraşıldı ama yar olmadı. Sonra geçen hafta nedensiz bir yangında yandı bitti kül oldu. Yıkamayınca yakıyorlar işte, ya da Gezi Parkı'nda olduğu gibi ağaçları kesiyorlar. Ahmed Arif'in bir dizesi yetişsin imdadımıza o zaman: "Vurun ulan vurun ben kolay ölmem."

3- Alkol Yasası'nın sinemaya etkileri

Alkol Yasası, TBMM'den geçti. Yasa kapsamında her türlü özendirici durum yasak. Peki mesela "Muhsin Bey", "Çiçek Abbas" sansürlenerek mi gösterilecek sinemalarda ya da kimi alkol firmalarının Türk sinemasına katkı sunamayacak olması nasıl telafi edilecek?

4- Yeşilçam'da starlar da tükenmişti!

Doktorlar, "Muhteşem Yüzyıl"daki çalışma temposu nedeniyle Meryem Uzerli'nin 'tükenmişlik sendromu' yaşadığını söylemiş. Yeşilçam dünyası, bu sendromu çok yakından tanıyor aslında. Adı konulmasa da bu 'hastalığı' yaşamayan starımız yok gibi. Setten sete koşardık lafı var ya, işte o bunun göstergesidir. Bildiğim kadarıyla Cüneyt Arkın ve

Türkan Şoray, bu sendromu en çok yaşayan iki oyucumuz.

5- Ustanına yanına elimiz boş gitmeyeceğiz!

SİYAD Başkanı Tunca Arslan, geçenlerde sevindirici bir haber verdi. SİYAD üyesi Tuncer Çetinkaya'nın önerisiyle, Antalya Altın Portakal Film Festivali kapsamında bir Rekin Teksoy kitabı hazırlanacaktı. Kitabı hazırlama işi SİYAD'a düşüyor. Yani bu yıl Antalya'ya giderken Rekin Bey'in yanına elimiz boş gitmeyeceğiz.

ROCK FM 94.5

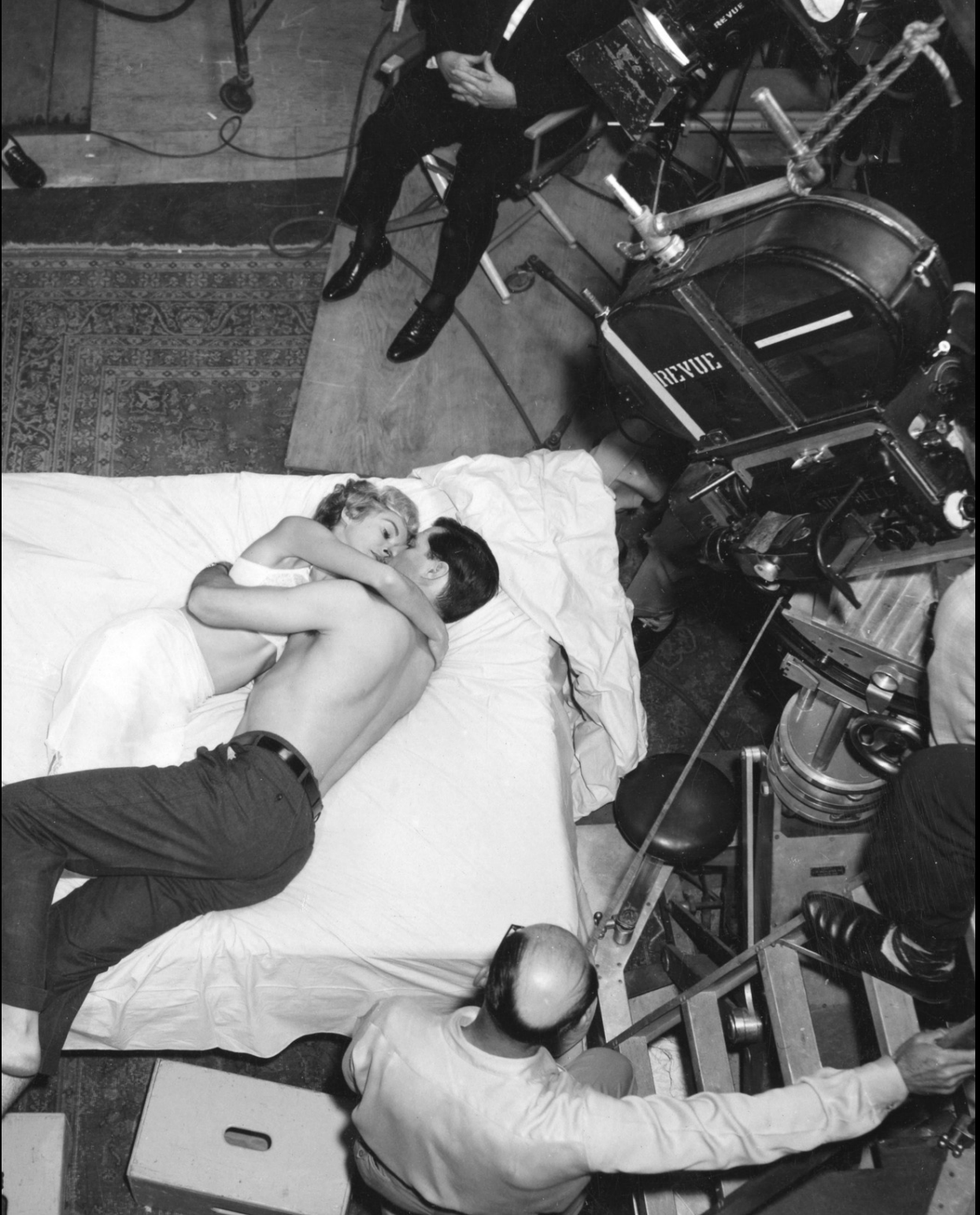
7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ KESİN OLAN BİR ŞEY VAR: HIÇ EROTİK RÜYA GÖRMEM! ”

Alfred Hitchcock